

If undelivered return to
"GLASILOK. S. K.
JEDNOTE"
1004 N. Chicago Street:
JOLIET, ILL.
Return Postage Guaranteed.
The largest Slovenian
Weekly in the United
States of America.
Issued every
Wednesday
Subscription rate:
For members yearly..... \$1.20
For non members..... \$2.00
Foreign Countries..... \$3.00
Telephone 1048

GLASILOK. S. K. JEDNOTE

DELO OFFICIAL ORGAN IZOBRAZBA

OF THE GRAND CARNIOLIAN SLOVENIAN CATHOLIC UNION

Entered as Second-Class Matter December 9, 1920, at the Post Office at Joliet, Illinois, Under the Act of August 24, 1912.

Največji slovenski tednik
v Združenih državah.
Izhaja vsako sredo.
Naročnina:
Za člans, na leto \$1.20
Za nečlans \$2.00
Za inozemstvo \$3.00
NASLOV
uredništva in upravnitva je:
1004 N. Chicago Street,
Joliet, Ill.
Telefon: 1048

ACCEPTANCE FOR MAILING AT SPECIAL RATE OF POSTAGE PROVIDED FOR IN SECTION 1103, ACT OF OCTOBER 3, 1917, AUTHORIZED ON MAY 22, 1918.

Štev. 8.—No. 8.

JOLIET, ILL., 22. FEBRUARJA (FEBRUARY) 1922.

Leto VIII. Volume VIII.

VAŽEN USTANOVNI SHOD.

Jolietki Slovenci politično organizirani.

Naša joliettska naselbina je zadnjo nedeljo, dne 19. t. m. storila zopet en korak naprej. Zdramil se je iz večletnega političnega spanja in stopila v javnost. Naši Slovenci nočejo biti samo Slovenci, ampak tudi Amerikane, in kot taki bodo zanaprej nastopili v javnosti pred druge sodržavljane, ker so tudi na političnem polju organizirani.

Idejo slovenske politične organizacije v Jolietu se je sprožilo na zadnji mesečni seji društva sv. Jožefa št. 2 K. S. K. J. Navzoči so želeli, da naj se prekomočoče sklice tozadenvi ustanovni shod in na istega povabi vsa druga društva in vse Slovence iz naše naselbine. To se je izvršilo potom poziva g. Josip Zalarja, gl. tajnika K. S. K. Jednote v našem listu in deloma tudi v "A. S."

Na ta poziv se je zbralno mimo nedeljo v farni dvorani "Slovenija" okrog 300 naših rojakov, državljanov in nedržavljanov.

Zborovanje je otvoril sklicatelj, g. J. Zalar ob 3:30 popoldne s primernim pozdravom na navzoče. Predsednikom tega zborovanja, oziroma ustanovnega shoda je bil z veliko večino izvoljen g. Jos. Zalar, zapisnikarjem pa urednik "Glasila" Ivan Zupan.

Nato je sobr. Zalar v daljšem i navdušenem govoru razložil pomen slovenskega političnega kluba v Jolietu, ki nam bo v korist ter ugled. Nameščani klub naj bi poleg politike gojil tudi izobrazbo in družabno zabavo med našimi rojaki, kar žal tako pogrešamo. Dosti smo močni; samo treba je dobre volje in delovanja.

Na poziv g. predsedovatelja, da naj se izmed navzočih prijavijo še drugi govorniki se je prvi k besedi oglašil g. Rafko Zupanec, organist naše slovenske cerkve sv. Jožefa. Svetoval nam je, da gojimo spoštovanje do samega sebe in do vseh skupaj, nakar bomo uživali ugled tudi pri drugorodnih.

Urednik "Glasila" Iv. Zupan je navajal znane zlate besede pok. škofa Jakoba Trobeja: "Slovenija je naša mati, Amerika naša nevesta." Nevesto moramo čisliti, ljubiti in ceniti. To pa storimo s tem, da se zavedamo svojih državljanških dolžnosti. Take dolžnosti se pa najboljše pospešuje in izvršuje s pomočjo in s posredovanjem kake domače politične organizacije. Svoj govor je zaključil z besedami: da naj novi slovenski politični klub v Jolietu živi in uspeva!

Temu je sledil jedrnat govor našega znanega veljaka in staroste joliettskih Slovencov, br. Anton Nemanich st. Rekel je, da so bili Slovenci v našem mestu pred 20. leti bolj agilni, bolj ugledni in spoštovani med Amerikanci, kot smo pa danes. Danes smo mrtvi. Leta nazaj so imeli tudi svojega moža v mestni zbornici. Mi jolietski Slovenci imamo danes isto

pravico stopiti pred Amerikance v javnost, kot katerikoli drugi narod. Dali smo svoje sine stricu Samu v minuli vojnu na ramo, ter odšli na ni, ki so kot prostovoljci vzeli Francosko; nazaj jih pa žal ni več bilo, ker so padli v vojni.

Zatem je govoril g. Fr. Gospodarič, župan iz Rockdale ter naznani svojo kandidaturo za okrajnega klerka. Obljubil je da bo šel osobito rojakom Slovencem v uradu na roke, če bo izvoljen.

Br. Jos. Slapničar je v svojem govoru navajal krvavo potrebo političnega kluba med Sloveni v Jolietu; to je trdil iz lastne izkušnje za časa borbe volilcev za okrajno zastopništvo v Celju na Štajerskem. Med vsemi govorniki naši je naš domači g. župnik Rev. John Plevnik v kratkih in jednati besedah najlepše povedal o pomenu Slovenskega političnega kluba v naši naselbini; zato je pa tudi žel buren aplavz.

Zatem so o pomenu polit. kluba govorili še naslednji: Jno. Težak, John Plut, Jakob Šega, Joe Jerman, Ant. Oberstar, bivči župan iz Rockdale. Predlog za ustanovitev tega kluba je bil končno soglasno sprejet.

Glede imena tega kluba se je vnela ostra debata. Končno se je predlagalo in sklenilo, da naj se ta politična organizacija imenuje: "Zveza slovenskih amer. volilcev za okraj Will, Ill. (Will County Slovenian American Voters' League.)

Pri volitvi odbora za tekoče leto so bili izvoljeni slednji: Jos. Zalar, predsednik; Frank Gospodarič, župan iz Rockdale, Ill. (najmlajši župan v Združ. državah) podpredsednik; Ivan Zupan, urednik "Glasila" Ivan Zupan.

Nato je sobr. Zalar v daljšem i navdušenem govoru razložil pomen slovenskega političnega kluba v Jolietu, ki nam bo v korist ter ugled. Nameščani klub naj bi poleg politike gojil tudi izobrazbo in družabno zabavo med našimi rojaki, kar žal tako pogrešamo. Dosti smo močni; samo treba je dobre volje in delovanja.

Na poziv g. predsedovatelja, da naj se izmed navzočih prijavijo še drugi govorniki se je prvi k besedi oglašil g. Rafko Zupanec, organist naše slovenske cerkve sv. Jožefa. Svetoval nam je, da gojimo spoštovanje do samega sebe in do vseh skupaj, nakar bomo uživali ugled tudi pri drugorodnih.

Urednik "Glasila" Iv. Zupan je navajal znane zlate besede pok. škofa Jakoba Trobeja: "Slovenija je naša mati, Amerika naša nevesta." Nevesto moramo čisliti, ljubiti in ceniti. To pa storimo s tem, da se zavedamo svojih državljanških dolžnosti. Take dolžnosti se pa najboljše pospešuje in izvršuje s pomočjo in s posredovanjem kake domače politične organizacije. Svoj govor je zaključil z besedami: da naj novi slovenski politični klub v Jolietu živi in uspeva!

Temu je sledil jedrnat govor našega znanega veljaka in staroste joliettskih Slovencov, br. Anton Nemanich st. Rekel je, da so bili Slovenci v našem mestu pred 20. leti bolj agilni, bolj ugledni in spoštovani med Amerikanci, kot smo pa danes. Danes smo mrtvi. Leta nazaj so imeli tudi svojega moža v mestni zbornici. Mi jolietski Slovenci imamo danes isto

velitev 11. aprila t. l. Ako spravimo rojaka Gospodariča v urad okrajnega klerka, bo to priči sičnaj, da bo kak Slovenec zavzemal tako visoko službo v

Med shodom takoj se je v dvorani vpisalo 200 članov. Predsednik te polit. organizacije bo v kratkem imenoval več organizatorjev ter agitatorje po raznih okrožnih naše naselbine, tako da moramo do prihodnjih primarnih volitev skupaj zbrati 2000 slovenskih volilcev in volilci iz Joliet.

Ustanovni shod je bil zaključen s prisrčnim nagovorom in apelom od strani predsednika Jos. Zalarja.

Na tem shodu je bil tudi navzveč poročevalec lista "Joliet Times", ki je naslednji dan objavljal v prvih kolonih na I. in III. strani lepo poročilo o nastopu Slovencev v Jolietu s sliko g. župnika Plevnika, in najmlajšega župana v Ameriki, našega rojaka Fr. Gospodariča.

Konvencija premogarjev je

dalje v novo plačilno lestvico stavila še nekaj drugih važnih zahtev in sicer: Odstrani naj se nekatere nedostatki pri plačah; plača in pol za čezurno delo; dvojnica plača za nedeljsko delo ter ob praznikih; odprava nekaterih kazni; nova pogodba naj bi veljala za dobo 2 let.

Pred zaključkom zborovanja je prišlo do burnih prizorov, ko se je naznano izid uradnega glasovanja o Howatovi zadevi in zadeti njegovih sodrugov premogarjev v Kansas državi. Da se Aleksander Howata in njegove tovariše ne

sme več v premogarsko unijo sprejeti, je bilo oddanih 2073 glasov; za spremem pa 1955. To je pred vsem delegate iz Illinoisa zelo razčačile, ki držijo s Howatom. Frank Farrington, predst. premogarske unije v Illinois se je izjavil, da bodo njegovi pristači sklicali jutri izvanredno sejo v znamenje protesta.

Razburjene delegate je še le znana "mati" Jones s svojim govorom pomirila, ki je bila tudi na tej konvenciji navzoča. "Mati" Jones je najstarejša unijska organizatorica, starša že 92 let.

Izjava operatorjev.

Fairmont, W. Va. 19. februar. — Geo. L. Brackett, tajnik Zveze premogornih operatorjev v Zadnjem Virginiji poroča, da so zahteve unijskih premogarjev glede 6 urnega dela naravnost neizpeljive, torej istih operatorjev ne bodo vpoštevali.

Mr. Brackett dalje zatrjuje, da se naša industrija približuje zopet predvojnim časom; to naj bi se vpoštevalo tudi pri premogovni industriji.

Odškodnina za izgubljenega mrtveca.

New York, N. Y. 18. februar. — Charles Segrist je sodniškim potom zahteval \$2,500 odškodnino od ravnateljev pokopalnišča sv. Rajmonda, kjer se je truplo njegove l. 1918 umrle žene zgubilo.

Ker je istočasno razsajala influenca, in ker so tedaj tudi grobokopi v New Yorku stavali, se je truplo pokojnjice nekam zamesalo in izgubilo. Odprti so več grobov ter rakev, toda vse zamen.

PRED GENERALNO STAVKO PREMOGORJEV.

Indianapolis, Ind. 18. februar.

— Na tu se vršeci konvenciji premogarske unije (U.M.W. of A.) je bilo danes sklenjeno s 1. aprilom t.l. pričeti splošno stavke, ako se do tedaj ne reši vprašanja glede nove plačilne lestvice; glede stavke bodo premogarji dolčili potom slošnega glasovanja; namerovana stavka bo zavzemala premogarje trtega in mehkoga premoga.

Unijski premogarji zahtevajo šesturno dnívno delo in samo 5 dni v tednu; te točke sta edlečno označeni v novi pogodbi. Unija premogarjev dalje ne priznava nikakega znižanja plače in odločno obstaja, da ostane plača po starši lestvici.

Konvencija premogarjev je dalje v novo plačilno lestvico stavila še nekaj drugih važnih zahtev in sicer: Odstrani naj se nekatere nedostatki pri plačah; plača in pol za čezurno delo; dvojnica plača za nedeljsko delo ter ob praznikih; odprava nekaterih kazni; nova pogodba naj bi veljala za dobo 2 let.

Pred zaključkom zborovanja je prišlo do burnih prizorov, ko se je naznano izid uradnega glasovanja o Howatovi zadevi in zadeti njegovih sodrugov premogarjev v Kansas državi. Da se Aleksander Howata in njegove tovariše ne

sme več v premogarsko unijo sprejeti, je bilo oddanih 2073 glasov; za spremem pa 1955. To je pred vsem delegate iz Illinoisa zelo razčačile, ki držijo s Howatom. Frank Farrington, predst. premogarske unije v Illinois se je izjavil, da bodo njegovi pristači sklicali jutri izvanredno sejo v znamenje protesta.

Razburjene delegate je še le znana "mati" Jones s svojim govorom pomirila, ki je bila tudi na tej konvenciji navzoča. "Mati" Jones je najstarejša unijska organizatorica, starša že 92 let.

Izjava operatorjev.

Fairmont, W. Va. 19. februar. — Geo. L. Brackett, tajnik Zveze premogornih operatorjev v Zadnjem Virginiji poroča, da so zahteve unijskih premogarjev glede 6 urnega dela naravnost neizpeljive, torej istih operatorjev ne bodo vpoštevali.

Mr. Brackett dalje zatrjuje, da se naša industrija približuje zopet predvojnim časom; to naj bi se vpoštevalo tudi pri premogovni industriji.

Delavske razmere v januarju.

Washington, D. C. 19. februar. — Na podlagi mesečnega poročila delavskega tajnika so bile delavske razmere v januarju t. l. bolj slabe, kakor pa meseca decembra 1921. Izmed 14 skupin ali industrijskih paragonov se je število zaposlenih delavcev samo v 4 skupinah za nekaj zvišalo, v 10 pa zdatno znižalo. Pri usnjarski obrti je to število naraslo za 2.5 odst. v tobačni industriji je padlo za 13.6 odst. v jeklarski pa za 6.9 odst.

IZ ZIVLJENJA PAPEZA PIJ-A XI.

Kardinal Luwaldi, nadškof mesta Palermo, je te dni v nem listu objavil nekaj življepisnih podatkov, o bivšemu kardinalu Ratti-ju, cizroma se danjem papežu Piju XI.

Kardinal Luwaldi, rodom Milanič je bil součenec sedanja papeža. Tako sta bila tu skupaj v semenišču v Rimu. Na Božični dan, l. 1879 je bogoslovec A. Ratti v Rimu pel novo mašo, se je ta njev prijatelj tudi te svečanosti vdeležil.

Po zatrdilu kardinala Luwaldija, je bil sedanji sv. Oče že ed nekdaj zelo pobožen, tih in miren. Slikevni dan je veste vno opravljal svoj brevir; posvetil se je premišljevanju; kaj rad je molil tudi Sv. Rožni Venec.

Sv. Oče je nad vse ljub in prijazen; vendar je njegova slikevniška služba njegov glavni predpogoj.

Dalje pripoveduje označeni kardinal, kako je bil sedanji sv. Oče leta nazaj navdušen hriblazec. V opravi hriblaze je večkrat hitel na najvišje alpske hribje ob italijanski Švicarski meji. Leta 1883 sta bila skupaj na gori blizu vasi Macugnaga, ter sta na 4,500 čevljiev visoki gori brala med tamoznjimi stanovniki sv. mašo na prostem. Sv. Oče, kot vnet nekdanji hriblazec pa ni nikdar odstranil svojega duhovskega ovratnika; s sabo v naramniku je imel tudi vedno bireto in talar.

Nova politična stranka.

Chicago, Ill. 18. februar. — Danes je bila v našem mestu ustanovljena nova politična stranka pod imenom "The United Farmer's National Bloc" (Združeni farmerski narodni blok.) Na tem ustanovnem shodu je bilo sklenjeno stopiti osvobo v javnosti povodom predsedniških volitev l. 1924; organizatorji novega farmerskega bloka trdno upajo, da bodo do l. 1924 spravili skupaj nad 1,000,000 članov.

Platforma te nove politične stranke je sledeča:

1) Obrotovanje in operacije železnice naj se izroči javni službi ne pa privatnikom.

2) Vlada naj jamči za produktivno ceno raznih farmerskih pridelkov.

3) Obdači naj se profitarje; zviša naši se takso zapuščinske davke, kar naj služi vojakom za priboljšek.

4) Lastniki klavnic bi morali plačevati več za živino na živo vago, ker se meso predraža.

5) Vlada naj bi kaj ukrepi na svrhu konzervacije prirodnih virov.

Društvena naznanila in dopisi

Razmotrivanje.

IZJAVA.

Iz urada društva sv. Jožefa št. 55 K.S.K. Jednote v Crested Butte Colo. se sporoča na glavni urad K.S.K. Jednote, da je članstvo gori imenovanega društva razmotrivalo na redni mesečni seji dne 11. februarja uradno naznanih gl. tajnika in so navzoči člani glasovali, da naj gre iniciativni predlog društva št. 53 in člen IV, točka 14 in 18 na splošno glasovanje.

Joh Volk, predsednik.
Matt Zakrajsk, tajnik.
Martin Radish, blagaj.

(Društveni pečat.)

Društvo Sv. Veronike št. 115, K.S.K.

Sobrat Josip Zalar gl. tajnik K.S.K. Jednote Joliet, Ill.

Uradno se vam naznana, da je naše društvo sv. Veronike št. 115, K.S.K. Jednote na svoji redni mesečni seji dne 12. februarja sklenilo sledečo resolucijo:

1.) Naše društvo enoglasno protestira proti členu IV, točka 18, in sicer, da se popolnoma razveljavljajo in naj ostane pri starem.
2.) Naše društvo soglasno podpira iniciativni predlog društva Vitezov sv. Jurija št. 3, K.S.K. Jednote Joliet, Ill. in da naj da na splošno glasovanje.

Kansas City Kans, 13. februar 1922.

Katarina Majerle, predsed.
Maria Anžiček, tajnica.
Maria Derčar, zastopnica.
(Društveni pečat.)

Društvo sv. Jožefa št. 41, Pittsburgh, Pa.

je na svoji redni mesečni seji dne 12. februarja t. l. ob navzočnosti 60 članov sprejelo in odobrilo sledečo resolucijo

"Vsak društvo naj bo opravljeno za vsakih 12 do 100 članov (ie) poslati enega delegata na konvencijo. Vsako društvo naj plačuje vožne stroške in zamudo časa delegatom samo, ali iz svoje blagajne. Mi smo proti konvenčnemu asesmentu."

Gornji predlog je bil soglasno sprejet.

Pittsburgh, Pa. 12. februar 1922
John Jevnikar, predsednik.
John Bojanc, tajnik.

Frank Gorišek, zastopnik.
(Društveni pečat.)

Joliet, Ill.
Ker je iz javnega urada dovoljeno, da sme vsak član izraziti svoje mnenje v obliku razmotravanja, se torej tudi jaz oglašam z nastopnimi skromnimi vrsticami:

Jaz sem mnenja, da člen IV točka 14 A sedanjih Jednotnih pravil ne odgovarja načelu bratske organizacije. — Da pride do pravega zaključka! — Je li potrebno, da se člen IV, tečka 14 A razveljavji in nadomesti z drugo, oziroma s staro prejšnjimi pravili. Ta točka, ki je bila sprejeta na 12. konvenciji v Milwaukee, Wis. se je glasila. "Podrejena društva smejo poslati po enega delegata od vsakih 12 do 100 članov; od 100 do 200 dva, in tako naprej."

Zdaj pa vzemimo v roke sedaj veljavna pravila. Člen IV, točka 14: "Vsako društvo, ki šteje od 50 do 100 članov (ie) sme poslati enega delegata (injo); od 100 naprej pa za vsakih 100 po enega."

Prevdarimo, katera točka je boljša? Stara, ali sedanja?

Pri naši jednoti imamamo 5: dne naši, ki imajo po sedanjih pravilih zahtevano število članov, da bi smeli na konven-

ciji zastopati svoje interese.

Člen IV, točka 14 A se pa glasi: "Manjša društva iz sosednjih ali bližnjih mest, okrajev, ali držav, ki štejejo od 12 do 50 članov (ie) se smejo združiti in poslati enega delegata (injo)."

Kaj in kako se to tolmači: Manjša društva ki štejejo od 12 do 50 članov se smejo združiti in poslati enega delegata?

Dragi mi sobratje in sosedre!

44 društev z 3882 člani (icami) je opravičeno do enega delegata. Ali se smemo imenovati za člane bratske organizacije? Ne in ne! Zaradi tega je potrebno, da glasujemo vse, brez izjeme, da se razveljavi sedanje točko 14 A člena IV.

Ravno tako je tudi potrebno, da glasujemo zoper sklep glavnega odbora in zahtevamo, da pride iniciativni predlog društva št. 3 na splošno glasovanje.

Sobratski pozdrav
Frank Stiglic,
član dr. št. 29.

Opomba uredništva:

Da ne boste mislili, da vlad pri našem listu kaka "ruska" cenzura, smo Vaše razmotrjanje dobesedno priobčili. Dovolite nam pa malo pojasnila:

Vi ne sodite pravilno glede premembre točke 14 in 14 A sedanjih Jednotnih pravil. Pomnite, da so na podlagi starih pravil društva sama plačevala konvečne stroške delegatov po novih pravilih pa ne.

Točka 14 sedanjih pravil v resnici ni na mestu in zadosti enakopravna; zaradi tega se je o njih na zadnjem letnem zborovanju gl. odbora razmotrivalo in pride na podlagi ini-

ciativnega predloga dr. št. 53 v odločitev pred članstvo po-

tom splošnega glasovanja.

Letatite ponovno današnje uradne naznani gl. tajnika.

Točka 14 sedanjih pravil v resnici ni na mestu in zadosti enakopravna; zaradi tega se je o njih na zadnjem letnem zborovanju gl. odbora razmotrivalo in pride na podlagi ini-

ciativnega predloga dr. št. 53 v odločitev pred članstvo po-

tom splošnega glasovanja.

Vi vprašate: Která točka je boljša: Stara ali sedanja? Stara točka 14 je na mestu, da so lahko tudi od 12 članov na prej broječa društva poslala svojega delegata, ker so stroške društva sama plačevala. Nikakor pa ni na mestu, da bi tako malo društvo po novih pravilih tudi poslalo delegata na konvencijo, katerega stroške naj Jednota plača. Vse podporne organizacije imajo glede tega določeno minimalno število.

Zaradi tega ostane točka 14 A glede združenja še v veljavni. Kako se to točko tolmači, je tako enostavno in lahko umetna stvar, da viste ne bomo tu bolj natančno pojasnjevali:

Čudno se nam zdi, da vedno menjate točko 14 A sedanjih Jednotnih pravil. Priporočate celo članstvo, da naj glasuje za razveljavite iste. V tej zadevi se motite. Zdaj je razpisano razmotrivanje za premembro točke 14 in 18 Jed-

notnih pravil; o premembri

točke 14 A ni nikakoga govor.

ker ta točka ostane v pravilih.

Le prečitajte uradni oklic sobr.

gl. tajnika za razmotrivanje,

danes že v tretjič priobčen v "Glasilu".

Ahendiran, oziroma izboljšani iniciativni predlog društva št. 3 pride tudi na splošno glasovanje v slučaju da predlog dr. št. 53 ne znaga.

Toliko v blagohotuo pojasnilo.

ODGOVOR DRUŠTVA SV. STEFANA, STEV. 1. K.S.K.J. SOBRATU R. F. KOMPA RETU.

Chicago, Ill., 4. februarja 1922.

V "Glasilu" štev. 5. datirano 1. februarja 1922, smo vi

dali, da je "Glasilo" objavilo v celoti naš INICIATIVNI predlog, ki ga je naše društvo sv. Stefana stev. 1. poslalo uradno na glavni urad 7. oktobra m. l. in zahtevalo, da se naj istega objavi takoj.

O tem, da ga glavni tajnik ni objavil takoj, kakor je to uradno zahtevalo dr. sv. Stefana stev. 1. in da je sedaj glavni odbor K.S.K.J. zoran na svojem letnem zborovanju od 23. do 28. januarja t. l. v Jolietu, zavrgel naš iniciativni predlog — si deloma sami svojo sodbo, kakor si jo dela lahko vsak trezno mislec in za Jednoto vnet član, ki je dobesedno prečital naš predloženi iniciativni predlog. Ker naša Jednota pravila dajejo glavnemu odboru moč, da lahko take predloge odobrijo ali pa zavrgče, se mi podvržemo njihovem ukrepom iz spoštovanja do autoritete naše Jednote. Toliko o tem.

Na pravno pojasnilo Jednotinega odvetnika sobrata R.F. Kompare na iniciativni predlog našega društva, pa odgovarjam in zahtevamo:

1. — Mi dvomimo, da bi ne bil naš iniciativni predlog se stavljhen pravilno. Sestavljen je popolnoma pravilno v smislu naših pravil, katere so edino merodajne za nas. V pravilih K. S. K. J. so plače glavnih uradnikov vključene pod eno točko štev. 206. Člen 43. in se torej iste v smislu naših pravil tuči lahko da na splošno glasovanje, kot eno točko. Seveda, če se hoče iskati dlake v jajcu, po odvetniških recepcijih, bi se morda (?) moral staviti iniciativni predlog za vsakega uradnika posebej, močče se za vsak posamezen stavek in nazadnje mogoče se za vsko posamezno besedo in steklko... .

2. — Na odvetnikovo pejorative jevedanje glede resignacij uradnikov naj bo povedano, da K. S. K. J. ima na razpolago dovolj zmožnih mož, ki imajo pa poleg sposobnosti tudi sreč na svojem mestu za kriš naše Jednote. Našo Jednote se urejuje v trgovskem smislu. Zato je treba isto tudi urediti pri gospodarstvu v smislu trgovskega duha pri njem poslovanju, kakor to zahaja čas in raznere, v katerih se izvaja: delavec v tovarnah, uradnik po uradih ravno tako državnim uradnikom po uradih, kakor pri raznih podjetjih in firmah, kje pa stoji zapisano, da bi morali imeti gotovi ljudje pa vedno visoke plače? ? ? G. Kompare je iste v smislu naših pravil, ki se morda (?) moral staviti iniciativni predlog za vsakega uradnika posebej, močče se za vsak posamezen stavek in nazadnje mogoče se za vsko posamezno besedo in steklko... .

Za društvo sv. Stefana stev.

1. K. S. K. J.

Anton Kremesec, predsednik.

Louis Bobich, tajnik.

Frank Grill, blagajnik.

John Zefran, zastopnik.

(Društveni pečat.)

Opomba: Ta odgovor se ne

tiče prav nič glavnega odbora glede ukrepa našega ini-

cijativnega odbora. Tiče se pa kot posameznika, sobrata R. F. Kompareta, ki je

kot nepristranska oseba v

tem oziru, podal svoje pravno pojasnilo.

Za društvo sv. Stefana stev.

1. K. S. K. J.

Frank Gorenc, II. taj.

Dostavek uredništva:

Pokojnega sobr. Jos. Prege-

ljina se kaj dobro osebno spo-

minjam, osobito iz za časa

slavnosti 25 letnice društva št.

11. meseca junija 1919. V

priznajanje njegovih zasluge je

bil pokojnik isto leta ponovno

izvoljen predsednikom društva,

ter je kot tak vodil nad vse

lepo prirejeno in uspelo slav-

nost, ali srebrni jubilej društva.

Dokler je bil tedaj vesel in

ponosen. Zal le, da mu ni u-

sceno dočakal 30 letnice ob-

stanka društva.

Pokojnega sobr. Pregelj nas je

lansko poletje enkrat obiskal v

našem uradu. Iz daljšega po-

minku smo takoj spoznali, da

je bil vreden sin majke Slovenske;

vrl narodujak in rodom ljub

iz solnčne Goriške. Kako ga

je neizmerno bolelo srce, da je

njegov rojstni kraj, Gorico po-

grabil izdajski Italijan! Da je

ljubil svoj materin jezik tu

v tujini nam kaže dejstvo, ker

se je pri njegovi družini doma

vedno le v slovenščini občeva-

lo.

Pok. Jože Pregelj je bil res

pravi vzor navdušenega Slo-

venca, pa tudi mož globokega

verskega prepričanja.

Aurora, Ill.

Že zopet smo primorani po-

VABILO NA VESELICO
katero priredi društvo Marija Pomagaj št. 119 K.S.K.J. Rockdale, III. v soboto zvečer 25. februar. v Mavričevi dvorani. Začetek ob 8. uri zvečer. Vstopnica samo 25c.

Na to prireditev uljudno vabimo vsa cenj. društva in slavno občinstvo iz Jolieta ter okolie, da nas ta večer v obilnem številu posefite. Za dobro posrežbo in zabavo bo skrbel odbor. Sviral bo Ahačičev orkester.

Sosesterski pozdrav.
Agnes Piskur, tajnica.

"Card Party".

priredi danes, v sredo zvečer Dekliška Marijina Družba v "Slovenia" dvorani. Pričetek ob 7:30. Vstopnina 25c. Farani dobrodošli na to zanimivo zabavo!

POZIV.

Svi Hrvati i Sloveni veselo pohrlete na **Veliki maškarski ples ili zabavu**, koju priredjuje "American Croatian Society of Millvale, Pa." u pomoć i korist naše crkve sv. Nikole u Millvale, Pa. Zabava će se obdržavati dne 27. februarja

1922 u Crkvenoj dvorani Millvale, Pa. točno u 6:30 sati na večer. Biti čeju 3 prazni za maske u robi v rednosti p rvi \$ 5.00 drugi \$ 4.00 i \$ 3.00. Svirati će izvrstna glazba orkestra Golobič; ulaznina po osobi 25c. Za dobru podvorbu jamči Odbor.

Svi nam dobro došli!

Matt Brozenič,
izvestitelj.

**Pok. Msgr. J. F. Buha
v spomin.**

S pota.

Umrl pe mož — — — !

Na divnem zapadu, na potu proti Kaliforniji dobil sem 3. februar neprizakovano brzjavko: "Monsignor Buha died this morning. Funeral Monday ten thirty."

Bil sem ravno na vozu, da se odpeljem iz malega mesta Kemmerer, Wyo., ko mi je hotetil prinesel to žalostno brzjavko. Tako sem prekinil svojo pot ter šel vprašat na koledvor, kdaj odpelje prvi vlak proti Duluthu; pa žal, povdali so mi, da prej ne morem tja dospeti, kot še le v pondeljek popoldne ob 3:30 pop. — Tako sem nikdar mi pozabni in žalostni dan pogreba Msgr. Buha prebil namesto v Duluthu, tukaj na zapadu, vedno bližje na potu proti smrti. Kdaj in kje? — — — Kdo ve?

Danes, ko to pišem, obhajam osmino za tem blagim možem v katol. katedrali v Salt Lake City, Utah.

Lansko leto začetkom septembra prekinil sem bil tudi svojo pot, in fakrat v Duluthu, Minn., kjer sem imel svoje potne stvari s sabo in namenoma iti to smer, kjer sem sedaj. Pa šel sem žal tedaj po slovo od svolasega častitljivega starčka Msgr. Buha, ki mi je velel:

"Matija, ali ne greš z mano na Ely!"

In dasi sem bil na Ely že poslovil, šel sem še nazaj ž njim; kjer sem mu pomagal skupaj spraviti njegov arhiv, kojega je na Ely pustil v lepem redu, ko je začasno odhajal iz svoje elyske fare ob času pok. duluthskega škofa Mr. Golricka.

Ali, njegov arhiv našli smo septembra 1921 ves razmetan, ter mnogo reči napol vničenih. Po partedenskem opravku je blagi mož odpeljal stvari v Duluth; kar se je zamoglo skupaj dobiti in kar je po pregledu pronašel, da je njegovo.

Ob zadnjem času obiska njegove elyske Tare priredile so mu vrle tamošnje rojakinje zavaven večer, s katerim so ga iznenadile. Tedaj smo videli

Msgr. Buha do solz ginjenega; pokonču se držeč je govoril, da je na Ely prišel prvič se je moral počati, ker si je sprva več let sam kuhal. Živel je namreč pri znancem rojaku Lozarju, kjer je tudi maševal, dokler ni bilo cerkev. — — — In danes sem pa v Duluthu, kjer imam kar dve kuharice!" je saljivo pristaval.

Bilo je nekega dne meseca septembra 1. 1921 ko sem ga spremiljal z arhivom v Duluth. Narava je rumenila, listje ponokod že odpadalo; in vse to je blagi že 89 letni starček opazoval. Opozoril me rekoč: "Vidite, kako lepa je jesenska narava!" — — — To je večkrat ponavljalo. Gledal se tudi sam na njun ter opozoril drugega spremjevalca, da mogoče Msgr. Buha gleda poslednjič jevensko naravo. Moje slutnje me niso varale! — — Milo se mi je takrat storilo. — — In danes mi ti spomini polnijo srce s tugo. — — Tako imam tudi še v živem spominu oni večer, ko so mu elyske rojakinje priredile odhodnico. Vse se je radovalo, — — jaz sem pa sedel zamišljen na stolu, ter zrl nazaj, ko je Msgr. Buha živel na Ely v malik zakristiji stare cerkve. — Mala mizica, ozka postelja in peč za gorkoto in kuho. To je bila vsa njegova oprava. Misliš sem ob enem tudi na njegov govor, katerega je ta večer imel. Vse to mi je predstavljal delovanje in življenje zadnjega moča Baragove vrste. To je bila nekaka zadnja večerja Msgr. Buha na Ely, ki bo gosto ostala v trajnem spominu vsem elyske rojakinjam. Hyala jim za to pozornost!

Zadnji obisk pri njem sem naredil dne 28. nov. 1921. Prišel sem ga obiskat v Duluth o-krog 9. ure dop.; ravno je odmaševal, kajti poleg svoje obdane v Monsignor Buha misijenski hiši je imel tudi malo kapelico. Rekel mi je: "Hočeš malo kave?"

"Da," sem rekel, "Vam bom pa za družbo". Po zajterku, ko je vstal, starček ni mogel naprej. Ko sem mu hotel pomagati, mi je velel, da naj malo počakam. Parkrat je zmajal z desno nogo, ker ga je trl revmatizem, ter mi je velel: "Je že bolje". Nato se je vpril name, in tako sva kerakala v njegovo sobo gori po stopnicah. Sedela sva in kramljala do poldne. Ko sem jaz na jūžino odhajal, mi je velel, da naj pridek k njemu še popoldne. In prišel sem. Pogovarjala sva se o Indijaneh, kajih razna imena mi je dal. Tedaj mi je blagi čast prijatelj svetoval, da naj na svojem potovanju rabim za žustareli revmatizem izborno zdravilo "Dr. Farney Heil Oil". — Tedaj sva si zadnjikrat v slovo podala roka. — — —

Pred odhodom sem mu še obljubil, da mu s poto pišem; jaz sem mu pa priporočal, da naj ne hodi venkaj ob zimskem vremenu, kajti, meni bi bila največja žalost na potu, če bi slišal, da je obolel. — — — Pisal sem mu večkrat s poto in on mi je tudi vedno odgovoril. Zadnje njegovo pismo z dne 24. dec. je vsebovalo božične čestitke in tudi žalostno vest o smrti škofa Jakob Trobeca, z opazko, da mu je zelo hudo, ker se ni mogel pogreba vsled bolehanja vdeležiti. Obljubil mi je, da mi kmalo zopet piše; a zaspal je v Gospodu in odšel v deželo nesmrtnih, kjer ga čaka obilno plačilo. — — —

Umrl je mož — — — , katerega pozna vsa naša javnost, osobito pa še delegacije in odborniki K.S.K.J., saj so ga imeli mesece avgusta 1. 1920 v Joličtu v svoji sredini na zadnji konvenciji.

Pokojnik ni maral kakega

hrupnega sprejema ne v Chicago, ne drugod, kajti domači sva se bil, da ga grem jaz čakat v Chicago. Cutil se je namreč bolj slabotnega ter me vprašal za svet. Jaz sem mu rekel: "Le pojrite, vse Vas željno pričakuje in hoče videbiti." V zagotovilu, da na potovanju ne zgubi sv. maše, sem ga pričakoval na kolodvorn v Chicago, odkoder sva šla v bližnjo cerkev, da je opravil svojo duhovsko dolžnost; jaz sem mu celo strzel pri maši. Od tam sva se podala v nek urad, kjer ima več stvari stanske vrednosti, katerih mi je on dal in s potrdil kot prave. Kasneje sem ga vprašal, če želi da se peljeva po mestu, kar mi je odvrnil, da bi si Chicago rajši malo peš ogledal. Na to sva prehodila kakih 10 blokov. Skrbmo si je mož ogledal chikaško glavno pošto. Teda sem ga opozoril, da bi šla na južino v nek bližnji hotel; kar mi je pa odklonil češ, da je boljše če vzameva malo priznika na postaji. In tako sva se edpeljala z lasallske postaje proti Joličtu.

Predno sem ga šel čakat v Chicago, sem to tiko naznani predsedniku K.S.K.J. na konvenciji; želel sem, da naj moje odstotnosti od seje ne devajo v zapisnik. To sem ukrenil v sled naročila častnega delegata Msgr. Buha, ki ni nikdar edobraval kakega hrupnega sprejema.

Danes, že vlagopodobnemu Msgr. Buhu kličem tu, iz dajnega zapada: "Počivaj v miru tamkaj v minnesotski grupi, na kateri si preživel več kot pol stoletja in za kojo si storil toliko dobrega!"

Matija Pogorele.

4 leta v ruskem i jutništvu
(Piše Josip Grdina, West Park, Ohio.)
(Dalje.)

Kurja slepota, "Gospodje nemški ujetniki. Na delu v mstu. Griža. Obljubljeni boljši časi, ali: odhod iz Sarapola.

V zadnjem listu sem omenil, koliko tečav je bilo na naši dolgotrajni vožnji do Sarapola in da se nam je v tem mestu glede vsega še dosti dopadlo.

Iz našega novega doma smo imeli sicer precej daleč do konsniške kuhinje, nastanjene z Nemci; a zato se nismo dosti zmenili; le k večerji smo bolj neradi hodili, ker nas je mučila "kurja slepota". Nazaj grede od večerje, se je vedno že zmracišlo; vsled česar smo

se moralni oprijeti tovarišev, ki niso imeli kurje slepote. Dostikrat smo pa rajši doma ostali, kot da bi šli slepe miši loviti. —

Pa tudi v naši sobi je bila sitnost s to čudno slepoto, da v časih še vode pil nisem se sam. O, kako velik revje je slepec! Večkrat mi je pomagal ponoviti četovodja 7. lovskega bataljona rojak N. Eržen. Svaril me je, da naj nikar ne hodim iz sobe, ker je na stopnicah nevarno.

Mene se je ta slepota držala kake 3 tedne; približno toliko časa pa tudi drugih. Ko smo pa dobili boljšo hrano in se pozivili, je tudi naša kurja slepota zginila.

V Sarapolu smo iz one transportne hiše hodili delat v mesto; kitali smo sneg, prekladali v skladisču sol, moko itd., kajti itni načelnik nas ni mogel videti brez dela, dočim so ošabni Nemci nemoteno ležali v kosarni in se nam smejal. Večkrat sem tedaj mislil: "Kdo vladá Rusijo: Rusi, ali Nemci?" —

Se celo iz pred detične kosarne, kjer so bili nastavljeni nemški ujetniki smo morali mi spravljati sneg; omi so nas pa gledali iz kosarne, kako dela-

mo. Res ni bilo naše delo prenapočnjeni in nismo nič zato gedrnjali. Ali, čemu ta razlika med nami in Nemci? Saj, če bi se to vršilo v Nemčiji, bi človek prav nič ne oporekal; na Ruskem, v deželi Slovanov, mi pa to ni hotelo v glavo. Jaz celo z gotovostjo trdim, da oni naš načelnik ni bil Rus, ampak Nemec; v tem ga je izdajala tudi njegova nemščina in vse obnašanje do Nemcev ter nas. — Sicer so nam pa tudi Rusi zatrjevali, da so samo Nemci v tej častni službi; da so celo v ministrstvu in generalnem stabu. Lepa družba, kaj ne? Rusija je na ta način lahko z mirno vestjo pričakovala namesto zmage — polom!

Vse drugače je pa z nami postopal oni blagi praporščak, ki je bil trd Rus; seveda, oblasti ni imel take, kot načelnik; ta mož je strogo nadzoroval, da se nam ni delalo kakršne.

Ko smo hodili v mesto na delo v civilna in druga skladisča, je prišel že na vse zgodaj kak civilni nadzornik po nas, da še čaja nismo zamogli použiti. Toda, to stvar je hitro zavaha naš praporščak; zadeva se mu je zdelo sumljiva; zato je prišel neko jutro zgodaj k nam, čeprav je imel precej daleč.

Ko je bil mož poštenjak, smo verjeli njegovim besedam; tudi zdravnik, ki nas je nekaj dni pred odhodom preiskal, nam je zatrjeval, da nam bo dobro, kamor gremo, h kmetom.

Ko smo si meli roke samega veselja! — Razdelili so nam torej novo obleko; lahko smo si pa obdržali še staro, ob prihodu iz gozda prejetlo.

Nekaj dni pred odhodom smo zvedeli, da gremo daleč na razen po širji Rusiji. Prvi oddelek je bil namenjen v Odeso; za to se je posebno brigal oni češki načelnik s tem, da je pri Slovencih ter Hrvatih agitator, naj se prostovoljno javi za Odeso. In res, se jih je dosti za tja priglasilo; meni pa ni prav nič dopala češka agitacija; čudil sem se in sumil, zakaj se Čehi tako preganjajo za stvar, ki jim nič mar ne gre.

Ne, on ni hotel mene sprejeti v slabosilno komando, jaz pa v Odeso ne grem." Nazadnje je me pa v vseeno premotilo, da bi bil rad šel; pa pride ukaz, da jih je za Odeso že dovolj. — Po ljudi sem prišel.

— "Kaj? Zdaj že prihajaš? Koliko je ura?" — Pet.

"Tako, tako! Le pojdi in pridi po ljudi še le ob sedmih, ne pa sedaj, ko še jesti ne utegnejo! Ob 11. uri morajo biti moji delave pri obedu, dati jim moraš 2 uri počitka; ob 4ih pa naj prenehajo z delom! Glej da boš lepo z njim ravnal." Ta ko mu je velel praporščak.

Nerad je poslušal dedec to pridigo, potem pa odšel svojo pot. Točno ob 7ih se je vrnil nazaj, da smo šli na delo. — Praporščak nam je preskrbel tudi potrebne perile, po dva para za vsakega. Kako skrbno je pazil v kuhinji in pri pečih, da je bilo vse čisto ter v redu. Nekoč je kazoval in spolid kuharje, ki so skrivajmo in pšeno prodajali, nam so pa manj kuhal. To je po magalo.

Med tem se je mene lotila huda griža, vsled česar sem moral iti po zdravnikovi odredbi v bolnišnico.

V oni bilnišnici sem zopet opazil izmučene ujetnike, ki so slabotni umirali, kajti njih želodci so bili že preveč oslabeni vsled lakote. Vsa dobra zdravniška pomoč in oskrba v bolnišnici, namenjenih v Odeso, ker smo morali iti v druge stanovanje, kjer so nas čakali tovaršči, namenjeni na Donsko. Pa tudi v tem oddelku ni manjkalo Slovencev. Bili smo pred odhodom iz Sarapola nastavljeni v najlepšem!! hotelu celega mesta: v tovarni kolomaza (šmirfabrike), kjer je tudi kavkaška "partija" taborila. Od teh partij so še odločili bolj oslabeli ujetnike in pridružili partiji slabostnih. Kam so jih poslali, tega ne vem; znam le to, da so šli pred našim Sarapola.

Med tem se je mene lotila griža, kako se kaj počutim? — Pritrdil sem mu, da dobri in ga naprosil, naj mi da spričevalo, da sem za delo še ne zmcen. — Zdravnik mi je to obljubil. Baš tedaj, ko sem zapusčal bolnišnico, začne Hrvat Begovič po imenu prositi zdravnika, da naj me pridrži pri njem za strežnika, ker sem ga zadnji čas jaz prekladal. Zdravnik je Hrvatu obljubil boljšo postrežbo kakoršno je imel do sedaj od ruskih bolnišnic.

Zapustil sem torek bolnišnico

v bolne tovariše Avstrije ter odšel na "Slabosilno komando," kakor mi je velel zd

ravnik. Upravnik one komande je bil Čeh, pri katerem sem se javil. Ker so imeli Čehi precejšen upliv na Ruske, je dobil marsikdo kako častno službo; tako tudi oni upravniki, ki je bil celo narednik (saržent). Žal pa, da na oni komandi ni bilo več prostora, ali ležišč, vendar je cesar sem se podal na svoje prvotno mestno v zasilno kosarno. Ono zdravniško spričevalo je toliko pripomoglo, da sem res nekaj časa zatem lepo doma počival, ter se prav dobro počutil.

Med tem so nas začeli odpravljati, da odšrimo iz Sarapola. Kam? Tega nismo sprva vedeli; pa dobri naš praporščak nam je povedal, da gremo v nek boljši kraj, in tudi trpel ne bomo več tako. Tolazi nas je:

"Nič več ne pojdetate nazaj v gozd, hudo ste že prestali in sedaj nastopajo boljši časi za vas!"

Ker je bil mož poštenjak, smo verjeli njegovim besedam; tudi zdravnik, ki nas je nekaj dni pred odhodom preiskal, nam je zatrjeval, da nam bo dobro, kamor gremo, h kmetom.

Kako smo si meli roke samega veselja! — Razdelili so nam torej novo obleko; lahko smo si pa obdržali še staro, ob prihodu iz gozda prejetlo.

"GLASILLO K. S. K. JEDNOTE"

Izhaja vsako sredo.

Lastnina Kranjsko-Slovenske Katoliške Jednote v Združenih državah Ameriških.

Uredništvo in upravljanje:

JOLIET, ILL.

6004 N. Chicago St.

Telefon 1048.

Naročnina:

\$1.20

Članec, na leto

nečlanec

inozemstvo

\$2.00

\$3.00

OFFICIAL ORGAN
of the
GRAND CARNIOLIAN SLOVENIAN CATHOLIC UNION
of the
UNITED STATES OF AMERICA
Maintained by and in the interest of the order.

Issued every Wednesday.

OFFICE:

JOLIET, ILL.

6004 N. Chicago St.

Phone: 1048.

Subscription price:

\$1.20

For Members, per year

For Nonmembers

For Foreign Countries

\$2.00

\$3.00

Odprto pismo

uredništvu "Edinosti" Chicago, Ill.

Neradi se spuščamo v polemiko s kakim slovenskim listom; tem manj pa še s takim, ki se hvali, da je edini slovenski katoliški list v Združenih državah. — "Lastna hvala, cena mala," nam veli star pregovor.

Zadnje mesece smo večkrat čitali v "Edinosti" umetno skovane zbadljivke, tikajoče se tudi naše podporne organizacije. Môlčali smo v zavesti, da kdor molči, — zmaga. Ker si je pa urednik "Edinosti" v št. 19 na tak način direktno in nedirektno zopet privoščil našo K. S. K. Jednoto, ne moremo več molčati.

Povodom sedanja kampanje za pridobivanje novih naročnikov, je pisal urednik "Edinosti" v goričnemu izdaji sledeče:

Vse vaše žulje v katoliških društvenih in Jednotah, bodo dobili rdečkarji?!? v roke, ako ne boste imeli obrambnega močnega časopisa, ki vam bo branilo te vaše žulje. Ali nimate dovolj žalostnih skušenj?"

In zopet na drugem mestu:

"Katoliški može in žene boste na stara leta morali od kakih rdečkarjev?!? beračiti podpore" itd.

Prav uljudno prosimo urednika "Edinosti", da naj nam po vrsti našteje in imenuje vse še obstoječe katoliške Jednote društva. Iste lahko našteje na 1 prstu roke, ker je po našem skromnem mnenju samo še naša K. S. K. J. v resnici katoliška podpora organizacija.

Pri naši K. S. K. J. se ni treba batiti niti uredniku "Edinosti", niti komu drugemu, da bodo denar ali upravo K. S. K. J. kedaj dobili rdečkarji v svoje roke; tem manj pa še, da bodo nasi člani kdaj prosili kake podpore pri rdečkarjih. — Kako se bo godilo pri drugih Jednotah, ki so bile svoječasno na katoliški podlagi tega ne vemo. Rečemo samo to, da bo K. S. K. J. se obstojala in ostala na svojih principih, kot je bila zadnjih 28 let; navzlie vsem prorokovanju, strahu in beganju vsevedenega urednika "Edinosti".

Naša K. S. K. J. se bliža svoji 100 procentni solventnosti; do te nam manjka samo še 1 odstotek, katerega mislimo v kratkem doseči.

Kakor znano, ima naša Jednota svoje lastno "Glasilo", ki je izhajalo še prej, predno je še "Edinost", beli dan zagledala

Na podlagi Jednotnih pravil točka 171 je smoter in načelo Glasila sledeče:

"List mora biti urejevan popolnoma v soglasju Jednotine ustave in pravil. Priobčuje naj lepe članke in razprave v izobrazbo naroda; dalje naj pospešuje pravo medsebojno bratoljubje, spoštovanje do vere in naroda, in naj spodbuja člane k ameriški državljanški zavednosti."

Kako list izvršuje svoja načela, naj članstvo in čitatelji sodijo. —

V kolikor smo prepričani, je doslej "Edinost" še bore malo dobrega storila za propagandno misel naše K. S. K. J. naš narobe.

Dalje si usojamo urednika vprašati; Na kaki podlagi zmorete trdit, da je "Edinost" edini slovenski list v Ameriki? Sicer vidimo pod glavo lista z velikimi črkami označeno: "List za slovenski narod!" — Mislimo, da "Glasila K. S. K. Jednote," kot uradni list edine še katoliške podporne organizacije, ne sme nikče prištevati k listom "rdečkarjev". Če je že naša Jednota katoliška podpora organizacija, bo iste struje tudi njen "Glasilo." Zadnja pravila K. S. K. Jednote so bila kot vedno potrjena od višje cerkvene oblasti. To potrdilo je najti na strani 24 z označbo, da je mil. chikaški nadškof dne 20. apr. 1921 naša pravila pregledal in odobril. — V teh pravilih je pa tudi točka glede izdaje in načela Jednotinega Glasila.

Iz gorinavedenih dejstev, točk in dokazov torej uljudno prosimo urednika "Edinosti", da naj našo K. S. K. J. za vedno pusti pri miru, kakor tudi mi pusti mo pri miru vse liste in razna podjetja čest. slovenskih frančiškanov v Chicagu.

Ivan Zupan,
urednik "Glasila K. S. K. Jednote."

Uradno naznanilo.

Večkrat se pripeti slučaj, da članstvo kake organizacije s tem, ali onim sklepom konvencije bodisiže kmalo po konvenciji, ali pa čez čas ni povsem zadovoljno. Oglasi se kak posameznik, ali kako krajevno društvo s svojim nasvetom za premembo, oziroma za izboljšanje kake točke v pravilih.

Ravnato tak slučaj smo tudi mi na minuli konvenciji doživeljali. Na XIV. (začnji) konvenciji zbrani delegati so hoteli nekaj novega uvesti, da naj bi se stroški delegatov prihodnje konvencije iz Jednotine blagajne plačevalo. V to svrhu je bil določen posebni konvenčni asesment 10c na mesec, katerega se že od 1. jan. t. l. pobira.

Ta novi, (konvenčni) asesment je pa žal gotove duhove zelo razburil. V gl. urad so pričeli prihajati razni protesti in rezolucije za preuredbo 14. in 18. točke Jednotnih pravil. Ena

društva zo za to, da naj se te točke razveljavlji in uvede stari način pošiljanja delegatov na konvencijo; druga društva so za to, da naj ostane tozadovni sklep minule konvencije v veljavni, drugi pa zopet priporočajo zmikanje konvenčnega asesmenta.

Da se to zadevo lepim, mirnim in sloškim potom reši, so na minuli letni seji zbrani gl. odborniki isto temeljito pretresovali in odobrili iniciativni predlog društva št. 53 s posebnim amendmetom, ali pristavkom.

Iz zadnjič priobčenega zapisnika 6. seje z dne 28. jan. posnemamo o tej točki sledeče:

Iniciativni predlog.

Društvo sv. Jožefa št. 53. K. S. K. J. v Waukgan, Ill., je po sobratu Matija Ivanetiču predložen iniciativni predlog sprejelo dne 13. nov. 1921, ter istega odobrilo ter podpisalo dne 11. dec. 1921, ki se glasi:

Člen IV. točka 14. stran 27. Jednotnih pravil naj se razveljavi ter naj se uvrsti nova točka (14), ki se glasi:

TOČKA 14. VSAKO DRUŠTVO, KI STEJE OD 50 DO 100 ČLANOV ALI ČLANIC SME POSLATI ENEGA DELEGATA (INJO) IN POTEM OD 100 DO 200 ČLANOV ALI ČLANIC, DVA DELEGATA (INJI) OD 200 DO 300 TRI IN ENAKO DALJE.

Glavni odbor K. S. K. J. je na svoji letni seji dne 28. jan. 1922 po daljšem razmotrivanju prisel do zaključka, da h goričnemu iniciativnemu predlogu doda še, ali da se člen IX., točka 18 na strani 28 spremeni (modificira) ter naj se glasi točka 18 sledče:

VOŽNJE STROŠKE DELEGATOV (INJ) IN GL. URADNIKOV IN DNEVNICE SE PLAČA IZ JEDNOTINE BLAGAJNE ZA KAR SE RAZPISE POSEBNI ASSEMENT TEKOM LETA 1922 IN 1923 IN SICER 5c MESECNO NA VSAČEGA ČLANA IN ČLANICO.

Br. Nemanich predлага, da naj se ta predlog sprejme in da naj gre predlog dr. št. 53 najprvo na splošno glasovanje z oponomo, da ostane točka glede znižanja konvenčnega ases. na 5 centov. Predlog soglasno podpiran in sprejet."

Iz gornjega, po gl. odboru že potrjenega iniciativnega amendiranega predloga je torej razvidno, da se hoče z istim številom delegatov večjih društva po starem načinu zvišati. Če ima na primer kako društvo 101 člana ali 200 bo lahko poslalo DVA delegata od 201 do 300, TRI delegate, od 301 do 400 STIRI delegate, od 401 do 500, PET delegatov v kar so bila na podlagi sedanjih pravil taka društva za enega delegata prikrajšana.

Važno! Pomniti je pri tem treba, da pač ostane stara točka 14 A glede združenja manjših društev (od 1-50 članov) v celoti se v veljavni.

Amendirana nova točka 18. Jednotnih pravil, kakor v gorjem iniciativnem predlogu označena določuje znižanje konvenčnega asesmenta samo na pet (5) centov.

Na podlagi Jednotnih pravil, člen V. točka d, e in f na strani 30 se tem potom gorinavedeni iniciativni predlog uradno objavlja v razmotrivanje in razpravo od strani krajevnih društev.

Tekom 90 dni po tej uradni objavi mora ta predlog podprtati deset društev v petih različnih državah. Društva morajo na svoji seji sprejeti predlog z dvetretjinsko večino glasov izmed na seji navzočih članov (ic).

Ako bo gorinavedeni predlog v tem času (tekom 90 dni) na podlagi pravil zadostno podprt, sledi temu splošno glasovanje trajajoče 40 dni.

Cenj. tajnike in tajnice krajevnih društev se torej uradno opozarja in prosi, da naj o gornjem iniciativnem predlogu na prihodnjih sejah članstvo razmotriva, ter naj izid razmotrivanja kmalo na gl. urad sporoči s podpisi uadnikov in potrjeno z društvenim pečatom.

Vsa razmotrivanja bodo priobčena v "Glasilu." Prosit se, da naj se ista dela kratko, bistveno in jedrnato.

Za glavni urad K. S. K. Jednote:

JOSIP ZALAR, gl. tajnik.

V Jolietu, Ill., dne 7. februar 1922.

FINANČNO POKOČILO MILITARSKOGA ODDELKA K. S. K. JEDNOTE ZA MESEC JANUAR 1922.

Plaćana vrsota.

Dr. št. 1. \$ 26.40

2. 51.75

3. 9.00

4. 4.20

5. 8.40

6. 34.20

7. 7.20

8. 9.15

9. 19.65

10. 2.55

11. 12.75

12. 12.75

13. 7.95

14. 1.05

15. 45

16. 8.25

17. 3.45

18. 4.65

19. 15.30

20. 7.65

21. 6.75

22. 2.10

23. 25.80

24. 4.05

25. 4.15

26. 13.70

27. 3.15

28. 33.45

29. 9.05

30. 10.50

31. 1.35

32. 1.50

33. 2.85

34. 13.05

35. 5.70

36. 2.55

37. 17.70

38. 9.30

39. 15.45

40. 4.65

41. 14.60

42. 1.95

43. 1.95

44. 1.95

45. 1.95

<div data-bbox="3

K. S. K.

Jednota

Ustanovljena v Jolietu, Ill., dne 2. aprila 1894. Inkorporirana z Jolietu, državi Illinois, dne 12. januarja, 1898.

GLAVNI URAD: JOLIET, ILL.

Telefon 1048.

od ustanovitve do 1. decembra 1921 skupna izplačana podpora \$2,005,368.00

GLAVNI URADNIKI:

Glavni predsednik: Joseph Sitar, 607 N. Hickory St., Joliet, Ill.
I. podpredsednik Matt Jerman, 332 Michigan Ave., Pueblo, Colo.
II. podpredsednik John Mravnick, 1022 East Ohio St., N. S. Pittsburgh, Pa.

Glavni tajnik: Josip Zalar, 1004 N. Chicago St., Joliet, Ill.

Zapisnikar: John Lekan, 406 Marble St., Joliet, Ill.

Glavni blagajnik: John Grahek, 1012 N. Broadway, Joliet, Ill.

Duhovni vodja: Rev. Francis J. Ažbe, 620-10th St., Waukegan, Ill.

Vrhovni žravnik: Dr. Jos. V. Grahek, 843 E. Ohio St. N. S. Pittsburgh, Pa.

NADZORNÍ ODBOR:

Frank Opeka, star 26 Tenth St., North Chicago, Ill.

Martin Shukle, 811 Ave. "A", Eveleth, Minn.

John Zulich, 6313 St. Clair Ave., Cleveland, Ohio.

John Germ, 817 East "C" St., Pueblo, Colo.

Anton Nemanich st. 1000 N. Chicago St., Joliet, Ill.

POROTNI ODBOR:

Martin Težak, 1201 N. Hickory St., Joliet, Ill.

Frank Trampush, 42-48th St., Pittsburgh, Pa.

John Wukshinich, 5031 W. 23 Place Cicero, Ill.

PRAVNI ODBOR:

Joseph Russ, 6517 Bonita Ave., Cleveland, Ohio.

R. F. Kompare, 9206 Commercial Ave. So. Chicago, Ill.

John Dečman, Box 529 Forest City, Pa.

UREDNIK "GLASILA K. S. K. JEDNOTE":

Ivan Zupan, 1004 N. Chicago St., Joliet, Ill. Telefon Chicago 1048.

JEDNOTIN ODVETNIK:

Ralph Kompare, 9206 Commercial Ave. So. Chicago, Ill.

Vsa pisma in denarne zadeve, tikajoče se Jednote naj se pošiljajo na glavnega tajnika JOSIP ZALAR, 1004 N. Chicago St., Joliet, Ill., dopis, društvene vesti, razna naznani, oglase in naročnino pa na "GLASILO K. S. K. JEDNOTE", 1004 N. Chicago St., Joliet, Ill.

IMENIK KRAJEVNIH DRUŠTEV-K. S. K. JEDNOTE
IN NJIH URADNIKOV.

1. Društvo sv. Štefana, Chicago, Ill.

— Predsednik Anton Kremesec, 2323 S. Winchester Ave., Tajnik Louis Bobich, 1828 W. 22. Str. Zastopnik John Zefran, 2723 W. 15th St. Redna seja se vrši vsako prvo soboto v mesecu v Slovenski cerkvi dvorani.

2. Društvo sv. Jožefa, Joliet, Ill.—Predsednik John Filak, 1203 Elizabeth St. Tajnik John Plut II, 2011 N. Hickory St. Zastopnik John A. Težak, 1012 N. Chicago St. Redna seja se vrši vsako prvo nedeljo v mesecu v starri Šoli.

3. Društvo sv. Jurija, Joliet, Ill.—Predsednik Josip Klepec, 300 Woodruff Road. Tajnik Joseph Kerlikar, box 75. Tajnik John Erzen box 57. Zastopnik John Močivnik, box 117. Vsi v Jenny Lind, Ark. Redna seja se vrši vsako tretjo nedeljo v mesecu v dvorani stare Šole.

4. Društvo sv. Cirila in Metoda, Tower, Minn.—Predsednik Pavel Verban, bx 774 Soudan, Minn. Taj. Fr. Švajger Box 835 Soudan, Minn. Zastopnik John Tekavc, Box 770 Soudan, Minn. Redna seja se vrši vsako drugo nedeljo v mesecu v Tower, Minn., v cerkveni kapeli.

5. Društvo sv. Družine, LaSalle, Ill.—Predsednik Andrej Urbanc, 1031 4th Street. — Tajnik Frank Strehar, 229 Union st. Zastopnik Joseph Gende, 70-2nd St. Redna seja se vrši vsako prvo nedeljo v mesecu v slovenski cerkvi dvorani.

6. Društvo sv. Jožefa, Pueblo Colo. Pred. J. Butkovich, 1501 S.S. Fe Ave. Tajnik John Germ, 817 East C. St. Zastopnik Mark Stepan, 1222 So. Santa Fe Ave. Redna seja se vrši vsako prvo in tretjo nedeljo v mesecu v lastni dr. dvorani ob 9. uri zjutraj.

7. Društvo sv. Cirila in Metoda, Joliet, Ill.—Predsednik Frank Terlep, 1407 N. Hickory St. Tajnik Mat Bučar, 706 N. Broadway. Zastopnik John Barbich, 1403 Vine St. Redna seja se vrši vsako tretjo nedeljo v mesecu v starri Šoli.

8. Društvo sv. Cirila in Metoda, Joliet, Ill.—Predsednik Frank Terlep, 1407 N. Hickory St. Tajnik Mat Bučar, 706 N. Broadway. Zastopnik John Barbich, 1403 Vine St. Redna seja se vrši vsako tretjo nedeljo v mesecu v starri Šoli.

9. Društvo sv. Roka, Clinton, Iowa.—Predsednik John Stefanic, 608 Pearl St., Lyons, Iowa. Tajnik in zastopnik John Tancik, 609 Pearl St., Lyons, Iowa. Redna seja se vrši vsako drugo nedeljo v mesecu.

10. Društvo sv. Roka, Clinton, Iowa.—Predsednik John Stefanic, 608 Pearl St., Lyons, Iowa. Tajnik in zastopnik John Tancik, 609 Pearl St., Lyons, Iowa. Redna seja se vrši vsako drugo nedeljo v mesecu.

11. Društvo sv. Janeza Krstnika, Aurora, Ill.—Predsednik Anton Jeraj, 670 High Ave. Tajnik Anton Kranjc, R.F.D. No. 1, Box 223a. Zast. Jos. Fajfar, 586 N. Broadway. Redna seja se vrši 1. nedeljo v mesecu v dvorani dr. sv. Jernejca.

12. Društvo sv. Jožefa, Forest City, Pa.—Predsednik Andrej Oražem, box 61 Forest City, Pa. Tajnik Frank Zidar, box 672. Zastopnik Rev. Valentin Miheč, P. O. Box 204. Redna mesečna seja se vrši vsako drugo nedeljo v mesecu v mestni dvorani.

13. Društvo sv. Janeza Krstnika, Bibernik, Minn.—Predsednik Joseph Tahija, Box 292. Tajnik Matt R. Tometz box 81. Zast. Anton Urić, P. O. Box 106. Redna seja se vrši vsako prvo nedeljo ob dveh popoldne v finski dvorani.

14. Društvo sv. Janeza Krst., Butte, Mont.—Predsednik John Malerich, 1600 E. 2nd St. Tajnik John Dolenc, 2128 So. Mont. St. (Phone: 3837 W. Butte). Zastopnik Josip Brozovich, 422 Kemper Ave. Redna seja se vrši vsako tretjo sredo v dvorani cerkve "Holy Savior" ob 7:30 zvečer.

15. Društvo sv. Roka, Pittsburgh, Pa.—Pred. John Pavlesich 1013 E.

Pbgh., Pa.—Redna seja se vrši vsako prvo nedeljo v K. S. Domu, 57 St. 38. Društvo sv. Petra in Pavla, Kansas City, Kansas.—Predsednik Joseph Russ, 533 Dugarte Street. Tajnik Peter P. Majerle ml., 415 N. 5th St. Zastopnik Geo. Veselich, 430 N. 5th St. — Redna mesečna seja se vrši vsako prvo nedeljo v Slovenski dvorani, 515 Ohio Ave.

39. Društvo sv. Jožefa, Riggs, Iowa. Predsednik Anton Fir, RFD, No. 2, Charlotte, Iowa.—Tajnik Joseph Lukečić, RD. No. 2, Charlotte, Iowa. — Zastopnik John Skalla, RD. No. 2, Delmar, Iowa. — Redna mesečna seja se vrši vsako prvo nedeljo v Riggs, Iowa.

40. Društvo sv. Barbare, Hibbing, Minn.—Predsednik Peter Šírk, 440½ R. R. Street. — Tajnik in zastopnik Jos. Zajec, Box 26 North Land, Minn. Redna mesečna seja se vrši vsako drugo nedeljo v mesecu na 117 Jackson St. Park Addition.

41. Društvo sv. Jožefa, Pittsburgh, Pa.—Predsednik John Jevnikar, 5411 Camelia St. — Tajnik John Bojanec, 207—57th St. — Zastopnik Frat Goršek 5336 Butler St. — Redna mesečna seja se vrši vsako drugo nedeljo v K. S. Domu.

42. Društvo sv. Alojzija, Steelton, Pa.—Predsednik N. M. Matjašič, 556 So. 4th St.—Tajnik Ant. Malešić, 402 So. Second St. — Zastopnik John Rožman, 620 So. 2. St.—Redna mesečna seja se vrši vsako tretjo nedeljo v mesecu v društveni dvorani.

43. Društvo sv. Alojzija, Anaconda, Mont.—Predsednik Frank Petelin, 622 East 3rd St.—Tajnik in zastopnik John Deržaj, 816 E. Park Ave.—Redna mesečna seja se vrši vsak prvi v tretji torek v Sv. Petra in Pavia dvorani.

44. Društvo sv. Florjana, S. Chicago, Ill.—Predsednik Math Pirnar, 9605 Ave. "L." Tajnik John Likovič 9511 Ewing Ave.—Zastopnik John Makovec, 9511 Ave. M.—Redna mesečna seja se vrši vsako prvo nedeljo v Schiltz dvorani na 9510 Ewing Ave.

45. Društvo sv. Cirila in Metoda, E. Helena, Mont.—Predsednik John Skrenar, box 185. Taj. Joseph M. Šafer, P. O. Box 331. Zastopnik John Smith, P. O. Box 86. Redna mesečna seja se vrši vsakega 14ga, v Frank Balkovca prostorih.

46. Društvo sv. Frančiška Serafin, New York, N. Y.—Predsednik Agričij Jerman, 325 E. 24 St., New York City.—Tajnik Jos. Merčun, 323 E. 24 St. New York City—Zastopnik Rudolf Potočnik, 323 E. 24th St., New York, N. Y.—Redna mesečna seja se vrši vsako drugo soboto v Cerkveni dvorani 62 St. Marks Place, New York City.

47. Društvo sv. Alojzija, Chicago, Ill.—Predsednik Math Pirnar, 9605 Ave. "L." Tajnik John Likovič 9511 Ewing Ave.—Zastopnik John Makovec, 9511 Ave. M.—Redna mesečna seja se vrši vsako tretjo nedeljo v cerkveni dvorani.

48. Društvo sv. Cirila in Metoda, E. Helena, Mont.—Predsednik John Skrenar, box 185. Taj. Joseph M. Šafer, P. O. Box 331. Zastopnik John Smith, P. O. Box 86. Redna mesečna seja se vrši vsakega 14ga, v Frank Balkovca prostorih.

49. Društvo sv. Frančiška Serafin, New York, N. Y.—Predsednik Agričij Jerman, 325 E. 24 St., New York City.—Tajnik Jos. Merčun, 323 E. 24 St. New York City—Zastopnik Rudolf Potočnik, 323 E. 24th St., New York, N. Y.—Redna mesečna seja se vrši vsako drugo soboto v Cerkveni dvorani 62 St. Marks Place, New York City.

50. Društvo sv. Alojzija, Chicago, Ill.—Predsednik Math Pirnar, 9605 Ave. "L." Tajnik John Likovič 9511 Ewing Ave.—Zastopnik John Makovec, 9511 Ave. M.—Redna mesečna seja se vrši vsako tretjo nedeljo v cerkveni dvorani.

51. Društvo sv. Cirila in Metoda, E. Helena, Mont.—Predsednik John Skrenar, box 185. Taj. Joseph M. Šafer, P. O. Box 331. Zastopnik John Smith, P. O. Box 86. Redna mesečna seja se vrši vsako tretjo nedeljo v cerkveni dvorani.

52. Društvo sv. Alojzija, Indiana-Poljčan, Ind.—Predsednik Josip S. Zore, 772 N. Haugh St.—Tajnik Fr. Golobich, 4813 Hatfield St. Pittsburgh, Pa.—Zastopnik Josip Snelar, 515 Carnegie Ave. Pittsburgh, Pa.—Predsednik Bojan Škoda: John Golobič, 5730 Butler St. Pittsburgh, Pa.—Redna mesečna seja se vrši vsako drugo nedeljo v mesecu v dvorani v Boydsville, Ohio.

53. Društvo sv. Barbara, Blocton, Ala.—Predsednik Matija Posnič, box 16 Levisburg, Ala. Tajnik in zastopnik Frank Kerzic, box 16, W. Blocton, Ala. Redna seja se vrši vsako četrti nedeljo v prostorih sobr. Fr. Kerzic.

54. Društvo sv. Cirila in Metoda, E. Helena, Mont.—Predsednik John Kočevar, 1928 W. 22nd Street. — Tajnik Peter Kure, 1907 W. 22 St. — Zastopnik Martin Kremesec, 2004 Coulter St. — Redna mesečna seja se vrši vsako drugo nedeljo v Duluth Brewing dvorani ob 2 uru popoldne.

55. Društvo sv. Cirila in Metoda, E. Helena, Mont.—Predsednik John Kočevar, 1928 W. 22nd Street. — Tajnik Peter Kure, 1907 W. 22 St. — Zastopnik Martin Kremesec, 2004 Coulter St. — Redna mesečna seja se vrši vsako drugo nedeljo v Duluth Brewing dvorani ob 2 uru popoldne.

56. Društvo sv. Cirila in Metoda, E. Helena, Mont.—Predsednik John Kočevar, 1928 W. 22nd Street. — Tajnik Peter Kure, 1907 W. 22 St. — Zastopnik Martin Kremesec, 2004 Coulter St. — Redna mesečna seja se vrši vsako drugo nedeljo v mesecu v dvorani v Boydsville, Ohio.

57. Društvo sv. Cirila in Metoda, E. Helena, Mont.—Predsednik John Kočevar, 1928 W. 22nd Street. — Tajnik Peter Kure, 1907 W. 22 St. — Zastopnik Martin Kremesec, 2004 Coulter St. — Redna mesečna seja se vrši vsako drugo nedeljo v mesecu v dvorani v Boydsville, Ohio.

58. Društvo sv. Cirila in Metoda, E. Helena, Mont.—Predsednik John Kočevar, 1928 W. 22nd Street. — Tajnik Peter Kure, 1907 W. 22 St. — Zastopnik Martin Kremesec, 2004 Coulter St. — Redna mesečna seja se vrši vsako drugo nedeljo v mesecu v dvorani v Boydsville, Ohio.

59. Društvo sv. Cirila in Metoda, E. Helena, Mont.—Predsednik John Kočevar, 1928 W. 22nd Street. — Tajnik Peter Kure, 1907 W. 22 St. — Zastopnik Martin Kremesec, 2004 Coulter St. — Redna mesečna seja se vrši vsako drugo nedeljo v mesecu v dvorani v Boydsville, Ohio.

60. Društvo sv. Cirila in Metoda, E. Helena, Mont.—Predsednik John Kočevar, 1928 W. 22nd Street. — Tajnik Peter Kure, 1907 W. 22 St. — Zastopnik Martin Kremesec, 2004 Coulter St. — Redna mesečna seja se vrši vsako drugo nedeljo v mesecu v dvorani v Boydsville, Ohio.

61. Društvo sv. Cirila in Metoda, E. Helena, Mont.—Predsednik John Kočevar, 1928 W. 22nd Street. — Tajnik Peter Kure, 1907 W. 22 St. — Zastopnik Martin Kremesec, 2004 Coulter St. — Redna mesečna seja se vrši vsako drugo nedeljo v mesecu v dvorani v Boydsville, Ohio.

62. Društvo sv. Cirila in Metoda, E. Helena, Mont.—Predsednik John Kočevar, 1928 W. 22nd Street. — Tajnik Peter Kure, 1907 W. 22 St. — Zastopnik Martin Kremesec, 2004 Coulter St. — Redna mesečna seja se vrši vsako drugo nedeljo v mesecu v dvorani v Boydsville, Ohio.

63. Društvo sv. Cirila in Metoda, E. Helena, Mont.—Predsednik John Kočevar, 1928 W. 22nd Street. — Tajnik Peter Kure, 1907 W. 22 St. — Zastopnik Martin Kremesec, 2004 Coulter St. — Redna mesečna seja se vrši vsako drugo nedeljo v mesecu v dvorani v Boydsville, Ohio.

64. Društvo sv. Cirila in Metoda, E. Helena, Mont.—Predsednik John Kočevar, 1928 W. 22nd Street. — Tajnik Peter Kure, 1907 W. 22 St. — Zastopnik Martin Kremesec, 2004 Coulter St. — Redna mesečna seja se vrši vsako drugo nedeljo v mesecu v dvorani v Boydsville, Ohio.

65. Društvo sv. Cirila in Metoda, E. Helena, Mont.—Predsednik John Kočevar, 1928 W. 22nd Street. — Tajnik Peter Kure, 1907

VESTI IZ JUGOSLAVIJE

ox 72. Tajnik in zastopnik Martin Oberzan Box 72. West Mineral, Kan. Redna mesečna seja se vrši vsako drugo nedeljo v tajnikovem prostoru.

127. Društvo sv. Ana, Wankegan, Ill. — Predsednica Mrs. Ana Artač, 1402 Wadsworth Ave. Wankegan, Ill. Tajnica Katherine Maušar, 1013 So. Sheridan Rd., Wankegan, Ill. Zastopnica Jera Opeka, 26 Lenox Ave. North Chicago, Ill. Redna mesečna seja se vrši vsako četrtu nedeljo v Solski dvorani.

128. Društvo sv. Barbare, Etna, P. O. Sharpsburg, Pa. — Predsednica Katy Protulipac, 37 Sycamore St. Tajnica in zastopnica Katarina Cvitešić, 4 Freeport St., Etna, P. O. Sharpsburg, Pa. Redna mesečna seja se vrši vsako tretjo nedeljo v Hrvat Siov Domu na 28 Bridge St., Etna, Pa.

129. Društvo Marije Pom. South Omaha, Nebr. — Predsednica Ana Ošir, 271 So. Eleventh St. Tajnica Marija Ošir, 2521 So. Seventh St. — Zastopnica Ana Urek, 4009 Boyd St. — Redna mesečna seja se vrši vsako drugo nedeljo na 1417 So. 12 St.

130. Društvo sv. Pavla, DeKalb, Ill. — Predsednik Paul Kosir, 1403 State St. Taj. Math Kaisher, 820 E. Garden St. Zastopnik Math Kaisher, 820 E. Garden St. Redna mesečna seja se vrši vsako drugo nedeljo na 1403 State St. ob 9ih dopoldne.

131. Društvo Marije Rož. Vence Aurora, Minn. — Pred. Elija Smolič, P. O. box 403. Taj. Frank Kerzich, P. O. box 494. Zastopnik John Roblek, Lock box 14. Redna mesečna seja se vrši vsako tretjo nedeljo v Slov drvorani; pričetek ob pol. 9. uri dop.

132. Društvo sv. Roka, Frontenac, Kans. — Predsednik Anton Ozračen, box 147, Frontenac, Kans. Tajnik in zastopnik Frank Erznožnik box 410. Redna mesečna seja se vrši vsako drugo nedeljo v Zadržni dvorani.

133. Društvo sv. Ime Marije, Ironwood, Mich. — Predsednica Anna Krčmarček, 399 Bundy St. Taj. Mary Krčmarček, 207 Kennedy St. Zastopnica Maria Mukavec, 207 Bundy St. Redna mesečna seja se vrši vsako drugo nedeljo v P. Mukavetz dvorani.

134. Društvo sv. Ane Indianapolis, Ind. — Predsednica Frančiška Stergar, 768 N. Warman Ave. Tajnica Mary Dugar, 919 N. Warman Ave. Zastopnica Frančiška Stergar, 768 N. Warman Ave. Redna mesečna seja se vrši vsako prvo nedeljo v Gačnikovi dvorani.

135. Društvo sv. Cir. in Met., Gilbert, Minn. — Predsednik Leo Kukar, box 246. Tajnik Frank Koshar, box 553. Zastopnik Anton Erchul, box 214. Redna mesečna seja se vrši v A. Indihar dvorani ob 7ih zvečer vsako tretjo nedeljo.

136. Društvo sv. Družine, Willard, Wis. — Predsed. John Rovtar "Happy" P. O. Willard, Wis. Taj. Lud. Pešniček, 15. Tioga, Wis. Zastop. John Bajuk, box 13, Willard, Wis. Redna mesečna seja se vrši vsako drugo nedeljo po prvi sv. maš v pritičju župnika na Willard Wis.

137. Društvo sv. Ane, La Salle, Ill. — Predsednica Rozalija Urbanc, 1031-4th St. Tajnica Maria Kastigar, 1146 7th St. Zastopnica Marija Baznik 932—4th St. Redna mesečna seja se vrši vsako drugo nedeljo v Cerkveni dvorani.

140. Društvo sv. Rosalije, Springfield, Ill. — Predsednica Marija Mlakar, 1800 So. 15th St. Tajnica Mary J. Kužnik, 1201 So. 19th St. Zastopnica Ana Librič, 1212 E. Stuart St. Redna mesečna seja se vrši vsako tretjo nedeljo v Slovenski šoli.

143. Društvo sv. Janeza Krst, Joliet, Ill. — Predsednik Joseph M. Grill, 1208 North Broadway. Tajnik Steve G. Vertin, 1004 N. Chicago St. Zastopnik Rev. John Plevnik, 810 North Chicago St. Redna mesečna seja se vrši vsako tretjo nedeljo v tajnikovem prostoru.

144. Društvo sv. Cir. in Met., Sheboygan, Wis. — Predsednik Jakob Prestor, 1012 Kentucky Ave. Tajnik John Udovich, 1019 Indiana Ave. Zastopnik John Grandlich 1103 N. 8th St. Redna mesečna seja se vrši vsako prvo nedeljo v cerkveni dvorani.

145. Društvo sv. Valentina, Beaver Falls, Pa. — Predsednik Ignac Kralječ, 1832-3rd Ave. Tajnik Nikola Klepec, 1834-3rd Ave. Zastopnik Iv. Flajnik, 215 Front St. Fallon, Pa. Redna mesečna seja se vrši vsako drugo nedeljo v Hrv. Slov. cerkveni dvorani v New Brighton, Pa.

146. Društvo sv. Jožefa, Cleveland, Ohio. — Predsednik Anton Kovac, 7612 Union Ave. Tajnik Domin Blatnik, 3550 E. 81 St. Zastopnik Anton Skufca, 3552 E. 78 St. Redna mesečna seja se vrši vsako četrtu nedeljo v S. N. Domu ob 1. pop.

147. Društvo sv. Marije Pom., Rankin, Pa. — Predsednica Barbara Gozdanic, 318-3rd St. — Tajnica in zast. Ana Krotec, 131 5th St. Mesečna seja se vrši vsako 3. nedeljo v cerkveni dvorani.

148. Društvo sv. Jožefa, Bridgeport, Conn. — Predsednik Jurij Ferencak, 176 Spruce St. Tajnik Ivan Kocet, 143 Spruce St. Zastopnik Josip Rezonja, 320 Hancock Ave. Redna mesečna seja se vrši vsako tretjo nedeljo v cerkvenem pritičju.

150. Društvo sv. Ane, Cleveland, Ohio. — Predsed. Mrs. Josie Smrečka, 3559 E. 80 St. Tajnica Miss Agnes Bobnar, 3522 E. 81 St. Zastopnica Teréz Godec, 3555 E. 80 St. Redna mesečna seja se vrši vsako tretjo nedeljo v S. N. Domu.

152. Društvo sv. Mihaela, So. Deer ing, Ill. — Predsednik Luka Mata rich, 2524 East 109th St. Tajnik Geo Pavicic, 10840 Torrence Ave. Zastopnik Anton Pešut, 9636 Commercial Ave. North Chicago, Ill. Redna mesečna seja se vrši vsako četrtu nedeljo v Solski dvorani.

153. Društvo sv. Jeronima, Canonsburg, Pa. — Predsednik John Jakše P. O. Box 38. Tajnik in zastopnik John Pelham Box 174, Houston, Pa. Redna mesečna seja se vrši vsako prva ned. v prostorih rojaka A. Bevca.

154. Društvo Marie Majnika, Peoria, Ill. — Predsednik Ig. Terlepski, 1010 Oakland Ave. Tajnik Josip Konjan, 419 S. Park Ave. Zastopnik Josef Kuhel, 319 Easton Ave. Redna mesečna seja se vrši vsako drugo nedeljo popoldne na 319 Easton St.

155. Društvo sv. Ane, Chisholm, Ill. — Predsednica Mary Puel, 223 W. Poplar St. Taj. Miss Mary Champ, 311 W. Poplar St. Zastopnica Carolina Baraga, 326 W. Poplar St. Redna mesečna seja se vrši vsako prvo nedeljo v Ljudski čitalnici.

157. Društvo Kraljice Majnika, Sheboygan Wis. — Predsednica Marijeta Eržen, 1420 Gele Ave. Taj. Mary Prisland, 723 Georgia Ave. Zastopnica Mary Godec, 520 N. Water Street. Redna mesečna seja se vrši vsako drugo sredo v mesecu v cerkvi. davor.

158. Društvo sv. Antona Padovostetter, Pa. — Predsednik Martin Zubkar, Box 183. Tajnik Joe Zakrajsek, box 12, Pleasant Unity, Pa. Zastopnik Joe Zakrajsek, box 12, Pleasant Unity, Pa. Redna mesečna seja se vrši vsako prvo nedeljo v Slov drvorani.

160. Društvo sv. Čist. Spoč. Kansas City, Kans. — Predsed. Agnes Zakrajsek, 521 Sandusky Ave. Tajnica Thecla Cvitkovich, 518 Duggar St. Zast. Johana Jesenik, 628, Tenney Avenue. Redna mesečna seja se vrši vsako prvo nedeljo v slovenski šolski dvorani.

161. Društvo sv. Alojzija, Gilbert, Ill. — Predsednik Alois Verbič, box 22. Tajnik Mike Semeja, Box 353 Gilbert, Minn. Zastopnik Josip Kosec, box 584. Redna mesečna seja se vrši vsako tretjo nedeljo v prozirih sob. Louis Verbich.

162. Društvo sv. Marije Magdalene, Cleveland, Ohio. — Predsednica Elena Mally, 1105 E. 63rd St. Tajnica Josephine Menart, 1277 Norwood Rd. Zastopnica Frances Zulich, 681 Addison Road. Redna seja se vrši vsaki prvi pondeljak v starorani šole sv. Vida.

163. Društvo sv. Mihaela Pittsburgh, Pa. — Predsednik Josip Bartolič, 134 Marras St. Millvale, Pa. Tajnik Mate Groženčič, 95-44th St. Pbgh, Pa. Zastopnik Mike Sambol, 134-45 S. Pittsburg, Pa. Preds. odbora bolesnici Marko Sablarič, 5143 Dresden Way Pbgh, Pa. Predsednica odbora bolesti za članice: Barbara Rudar, 10 Md. Ave., Millville, Pa. Redna mesečna seja se vrši vsako drugo nedeljo v mesecu v Hrvatski cerkveni dvorani v Millvale, Pa.

164. Društvo "Marije Pomagaj," Eveleth, Minn. — Predsednica Frances Gregorič, P. O. Box 22. Tajnica Marija Anzelc, 808 Adams Avenue. Zastop. Marija Shukle, 811 "A" Ave. Redna mesečna seja se vrši vsake petek nedeljo v mesecu v cerkveni dvorani.

165. Društvo Marija Pomoč Kristjanov, West Allis, Wis. — Predsed. Terezija Jamnik, R. 2, box 343 Wauwatosa, Wis. Tajnica Frances Janežič, 433-51 ave., West Allis, Wis. Zastopnica Rose Bizjak, 469-51 Ave., West Allis, Wisconsin. Redna mesečna seja se vrši vsako drugo nedeljo po prvi sv. maš v tajnikovem prostoru na 2906 E. 96th St.

167. Društvo Kraljica Miru, Thomas, W. Va. — Predsednik John Lajnar, Box 215, Thomas, W. Va. — Tajnica Josephine Jelenc, box 157, Thomas, W. Va. Zastopnik Mihail Vogrin, Box 521, Thomas, W. Va. Redna mesečna seja se vrši vsako prvo nedeljo v prostorih Mrs. Jelenc.

168. Društvo sv. Jožefa, Bethlehem, Pa. — Predsednik Jožef Kerec, 322-5 St. S. S. Tajnik Jernje Koprišek, 561 Hillside Ave. Zastopnik Jožip Kittek 561 Hillside Ave. Mesečna seja se vrši vsako drugo nedeljo v cerkveni dvorani.

169. Društvo sv. Jožefa (Collinwood) Cleveland, O. — Preds. Alojs Koželj, 1717 E. 156 St., Cleveland, O. Tajnica Mary A. Anzlin, 723 E. 156 St. Zastopnica Mary E. Potocnik, 14308 Darley Ave. Redna seja se vrši vsako 3. nedeljo v cerkveni dvorani.

170. Društvo sv. Jožefa, Bridgeport, Conn. — Predsednik Jurij Ferencak, 176 Spruce St. Tajnik Ivan Kocet, 143 Spruce St. Zastopnik Josip Rezonja, 320 Hancock Ave. Redna mesečna seja se vrši vsako tretjo nedeljo v cerkvenem pritičju.

159. Društvo sv. Ane, Cleveland, Ohio. — Predsed. Mrs. Josie Smrečka, 3559 E. 80 St. Tajnica Miss Agnes Bobnar, 3522 E. 81 St. Zastopnica Teréz Godec, 3555 E. 80 St. Redna mesečna seja se vrši vsako drugo nedeljo v tajnikovem prostoru.

172. Društvo sv. Ana, Wankegan, Ill. — Predsednica Mrs. Ana Artač, 1402 Wadsworth Ave. Wankegan, Ill. Tajnica Katherine Maušar, 1013 So. Sheridan Rd., Wankegan, Ill. Zastopnica Jera Opeka, 26 Lenox Ave. North Chicago, Ill. Redna mesečna seja se vrši vsako četrtu nedeljo v Solski dvorani.

173. Društvo sv. Barbara, Etna, P. O. Sharpsburg, Pa. — Predsednica Katy Protulipac, 37 Sycamore St. Tajnica in zastopnica Katarina Cvitešić, 4 Freeport St., Etna, P. O. Sharpsburg, Pa. Redna mesečna seja se vrši vsako tretjo nedeljo v tajnikovem prostoru.

174. Društvo sv. Marije Pom. South Omaha, Nebr. — Predsednica Ana Ošir, 271 So. Eleventh St. Tajnica Marija Ošir, 2521 So. Seventh St. — Zastopnica Ana Urek, 4009 Boyd St. — Redna mesečna seja se vrši vsako drugo nedeljo na 1417 So. 12 St.

175. Društvo sv. Pavla, DeKalb, Ill. — Predsednik Paul Kosir, 1403 State St. Taj. Math Kaisher, 820 E. Garden St. Zastopnik Math Kaisher, 820 E. Garden St. Redna mesečna seja se vrši vsako drugo nedeljo na 1403 State St. ob 9ih dopoldne.

176. Društvo sv. Ante, Etna, P. O. Sharpsburg, Pa. — Predsednica Katy Protulipac, 37 Sycamore St. Tajnica in zastopnica Katarina Cvitešić, 4 Freeport St., Etna, P. O. Sharpsburg, Pa. Redna mesečna seja se vrši vsako tretjo nedeljo v tajnikovem prostoru.

177. Društvo sv. Marije Pom. Rankin, Pa. — Predsednica Barbara Gozdanic, 318-3rd St. — Tajnica in zast. Ana Krotec, 131 5th St. Mesečna seja se vrši vsako 3. nedeljo v cerkveni dvorani.

178. Društvo sv. Jožefa, Bridgeport, Conn. — Predsednik Jurij Ferencak, 176 Spruce St. Tajnik Ivan Kocet, 143 Spruce St. Zastopnik Josip Rezonja, 320 Hancock Ave. Redna mesečna seja se vrši vsako tretjo nedeljo v cerkvenem pritičju.

179. Društvo sv. Ane, Cleveland, Ohio. — Predsed. Mrs. Josie Smrečka, 3559 E. 80 St. Tajnica Miss Agnes Bobnar, 3522 E. 81 St. Zastopnica Teréz Godec, 3555 E. 80 St. Redna mesečna seja se vrši vsako drugo nedeljo v tajnikovem prostoru.

180. Društvo sv. Barbara, Etna, P. O. Sharpsburg, Pa. — Predsednica Katy Protulipac, 37 Sycamore St. Tajnica in zastopnica Katarina Cvitešić, 4 Freeport St., Etna, P. O. Sharpsburg, Pa. Redna mesečna seja se vrši vsako tretjo nedeljo v tajnikovem prostoru.

181. Društvo sv. Marije Pom. Rankin, Pa. — Predsednica Barbara Gozdanic, 318-3rd St. — Tajnica in zast. Ana Krotec, 131 5th St. Mesečna seja se vrši vsako 3. nedeljo v cerkveni dvorani.

182. Društvo sv. Jožefa, Bridgeport, Conn. — Predsednik Jurij Ferencak, 176 Spruce St. Tajnik Ivan Kocet, 143 Spruce St. Zastopnik Josip Rezonja, 320 Hancock Ave. Redna mesečna seja se vrši vsako tretjo nedeljo v cerkvenem pritičju.

183. Društvo sv. Ane, Cleveland, Ohio. — Predsed. Mrs. Josie Smrečka, 3559 E. 80 St. Tajnica Miss Agnes Bobnar, 3522 E. 81 St. Zastopnica Teréz Godec, 3555 E. 80 St. Redna mesečna seja se vrši vsako drugo nedeljo v tajnikovem prostoru.

184. Društvo sv. Barbara, Etna, P. O. Sharpsburg, Pa. — Predsednica Katy Protulipac, 37 Sycamore St. Tajnica in zastopnica Katarina Cvitešić, 4 Freeport St., Etna, P. O. Sharpsburg, Pa. Redna mesečna seja se vrši vsako tretjo nedeljo v tajnikovem prostoru.

185. Društvo sv. Marije Pom. Rankin, Pa. — Predsednica Barbara Gozdanic, 318-3rd St. — Tajnica in zast. Ana Krotec, 131 5th St. Mesečna seja se vrši vsako 3. nedeljo v cerkvenem pritičju.

186. Društvo sv. Barbara, Etna, P. O. Sharpsburg, Pa. — Predsednica Katy Protulipac, 37 Sycamore St. Tajnica in zastopnica Katarina Cvitešić, 4 Freeport St., Etna, P. O. Sharpsburg, Pa. Redna mesečna seja se vrši vsako tretjo nedeljo v tajnikovem prostoru.

187. Društvo sv. Barbara, Etna, P. O. Sharpsburg, Pa. — Predsednica Katy Protulipac, 37 Sycamore St. Tajnica in zastopnica Katarina Cvitešić, 4 Freeport St., Etna, P. O. Sharpsburg, Pa. Redna mesečna seja se vrši vsako tretjo nedeljo v tajnikovem prostoru.

188. Društvo sv. Barbara, Etna, P. O. Sharpsburg, Pa. — Predsednica Katy Protulipac, 37 Sycamore St. Tajnica in zastopnica Katarina Cvitešić, 4 Freeport St., Etna, P. O. Sharpsburg, Pa. Redna mesečna seja se vrši vsako tretjo nedeljo v tajnikovem prostoru.

189. Društvo sv. Barbara, Etna, P. O. Sharpsburg, Pa. — Predsednica Katy Protulipac,

DRAMATIKA.

Dva prstana.

Igrokaz v 3. dejanjih. Spisal dr. Egidi

DRUGO DEJANJE.

Prejšnji, mati Poljančevka in Lovrenc.

Mati Poljančevka (oklepaje se Lueiji): Nekaj si mi bila že obljubila, pa povej mi sedaj odkritosrečno in za trdno: Ali hočeš biti naša? Nič se ne boj za staro mater, ker mati bodo tudi naši in ti boš lahko skrbela zanje, kakor do sedaj. Tudi našega očeta se ne boj! Sedaj jim malici glavo obhodnik Jože, a bo kmalu drugač. Zato bom že jaz skrbela in vam bom kmalu povedala, kako mislim.

Lovrenc: Obljuba, ki sem jo storil tvojemu umirajočemu očetu da bi bila tako najlepše izvršena!

Mati Poljančevka: Tvoj oče in tvoja mati bi bili gotovo tega veseli, ko bi bili takuj.

Lucija: Volje bože se jaz ne branim, a povejte, kako naj se odločim, da bi ostala tu.

Sara mati: Ona misli vedno na dom in upa, da bo kmalu dovoljeno, kakor drugim, vrnilti se na domače posestvo, ki ga je oče tako cenil.

Lovrenc: Za premoženje bomo že skrbeli. Lahko pojdem vsako leto na sv. Gor in ob tej priložnosti bomo obiskali domači kraj, ki ti je tako pri sreči.

Lucija (proti Lovrenemu): Jaz bi se ne mogla odločiti, da bi šla v hišo proti volji tvojega očeta.

Mati Poljančevka: To je lepo, da si odkritosrečen otrok. Povem ti pa, da ti ni treba za to nio skrbeti. To skrb prevzamem ja. Oče, ki jih vedno malici obhodnik Jože, bi sicer radi imeli lepi gozd za Pristavo in so zato že nekoliko trdi, a boš videla, kako bodo kmalu voljni kot olje. Lucija, le meni sedaj odkritosrečno povej, ali hočeš biti naša?

Lucija (okleinivši se stare mater): Vi, mati, odločite mojo srečo! Svetujte mi v tem trenotku!

Sara mati: Lucija bodi pridna in pokorna, kakor do sedaj ter sposusti starši, katere boš dobila, kakor si spoštovala svojo pokojno matičnino in pravokotnega očeta; pa boš imela blagoslov božjega.

Lucija: Pa demov ne pojedemo več in to je tako težko.

Lovrenc: Vsako leto pojedemo lahko v domači kraj.

Lucija: Lovrene, ljubezen do tebe, ki sem jo obljubila tvoji matici, ki se jih zadnjic pisa, hramim čisto. Ako mora tako biti, naj se zgodi volja božja.

Mati Poljančevka: To je volja božja! (Prijemši jo za roko): Lucija bo naša in mi je ne damo nikomur več.

Lovrenc (podajajoč Luciji roko): Tvoja sreča, Lucija, bodi moja do smrti! Težko trpljenje treh let bodi s tem pozabljeno! Vi, mati, pa poskrbite, da se oče potolažijo, da pozabijo Pristavo in da bo prihod Lucije v našo hišo tudi njim v veselje.

Mati Poljančevka (oklepaje se Luciji): To stvar bomo prav lahko uredili! (Prijemši obo z roko): Jaz vam bom sedaj povedala nekaj, kar nam bo takoj odprlo pot do očetovega sreca. Stvar je ta: Oče se obljubili, ko smo bili zadnjic v Ljubljani pred podobo svetogorske Matere božje, da je bodo poklonili dar, ki ga bo Lovrenc določil, aki se vrne zdrav iz vojske. Ta dar bodi cena za prstana, ki ju ne bo treba kupovati — in stvar je odpravljena!

Lovrenc: Izvrstna misel!

Mati Poljančevka: To bo tako omečilo njegovo sreco. Svetogorska Mati božja nam bo pomagala.

Lovrenc: Izvrstna misel!

Mati Poljančevka: Za to obljubo več tudi teta Neža, ki je bila z nami v Ljubljani in strie Janez. (Proti Lovrenemu): Ko bo lepa priložnost in ti jaz porečem, boš zahvalil ceno za prstana v dar Matere božje. Če se bodo še kaj ustavljal, poklicem še teto Nežo in strie Janez, ki prav dobro poznata tistega oderuha na Pristavi. Strie Janez je poštenjak in nasprotnik tem oderuhom.

Lovrenc (držeč Lucijo za roko): Čudevito naključje! Tvojemu umirajočemu očetu sem moral v menu svetogorske Matere božje obljubiti, da bom skrbel za te in sedaj mi daje obljuba mojega očeta, ki jo je storil svetogorski Matri božji prilikom izpolnitvi obljubo na takoj nato.

Mati Poljančevka: Mislim, da pojde vse gladko. Prstana denita skupaj v škatlico, kakor sta bila skupaj, ko sta bila nova.

Lucija (prijemši prstan od Lovrenca in polagajoč ga v škatlico): V menu božjem!

Lovrenc: Ne bo nič! To se ne bo nikoli zgodilo!

Jože: Bo! (Strese rok Lovrenca). Z Bogom, oče Poljanec! (Po da očetu roko).

Lovrenc: Prstana tvojih star-

šev naj zvezeta srečeno tudi naju do smrti.

Mati Poljančevka: Pa ne-le Lueija, tudi stará mamica (se je oklene) bodo naši in jaz bom vesele, da bom imela spet mamico v hiši.

Stara mati: Bog vam povrni obliko, kar ste storili meni in Lueiji.

Mati Poljančevka (proti Lovrencu in Lueiji, ki se pogovarja): Povem vama, da ne bomo s to rejejo nič odlasali; ker jaz potrebujem Lueijke.

Lucija: Jaz pa že težko čakam, da vam bom mogla za vse dobrote vsaj kaj malego povrniti.

Mati Poljančevka: Upam, da bomo vsi zadovoljni. Sedaj pa morava z Lovrenem domov, ker naju oče gotovo že nestrpno žaka jo. Z Bogom torej pi vasi! (Podstari materi in Lueiji roko.)

Stara mati in Lucija (podajajoč roko): Z Bogom! Z Bogom!

Lovrenc: Z Bogom, mati! (Podstari materi roko.)

Stara mati: Bog te ohrani, moj dragi Lovrenc!

Lovrenc: Zdrava, Lucija! (Jo prime za roko. Stara mati spremini mater Poljančevko skozi vrata, da ostaneta Lucija in Lovrene sam.)

Lucija (prijemši ga z obema rokama): Bog s teboj, Lovrene in hvala ti lepa za vse, kar si dobrega storil meni, mojim staršem in starati materi!

Lovrenc (držeč jo z obema rokama): Ali si zadovoljna, da se je izpolnila želja tvojega dobrega očeta?

Lucija: Da, res, moj oče je bil dober. Kaj bi jaz dala, da bi ga mogla še enkrat videti!

Lovrenc: Lucija, volja Božja je bila taka!

Lucija: In mama je umrla tudi od žalosti!

Lovrenc: Lucija, vse je treba pozabiti!

Lucija: Kako je želela, da bi še enkrat videla dom. (Joče otraja se si solze.)

Lovrenc: Lucija, ne jokaj, saj so mama gotovo v nebesih.

Lucija: Nas je vojska najbolj zadevala.

Lovrenc: Lucija, pogumna budi! Več ali manj smo v tej bratomski vojski vsi trpeli, a krive bodo dobili kazen. Upam za trdno, da se najina sreča začne v sredobni domovini. Tolaži naj te Bog! Na veselo in srečno svrdenje v hiši mojega očeta! (Se prisrečno poslovita.)

TRETJE DEJANJE.

Soba pri Poljančevih.

1. PRIZOR.

Oče Poljanec, Lovrenc in pismo-nosa Jože.

Jože (stoječ z nekaj papirji v roki nasproti očetu Poljanecu): To se da vse še poravnati, ako le Lovrenc hoče. Lovrenc, odloči se!

Oče Poljanec (jezno): To bi se pravilno storil, aki se more zgoditi.

Oče Poljanec (jezno): Ti mi boš naredil še žalostne dni.

Jože: Saj se ni treba jeziti, ker je najboljše, da se vsakdo v tej reči odloči po svoji volji. Jaz menim le, da bi bilo to delo dobro. Oče premoženji bi bili v naši občini nekaj krasnega.

Oče Poljanec (jezno): To pravim tudi jaz, a govorim gluhim utesom.

Jože: Na Pristavi so dobri ljudje, le poznati jih je treba. Ni vse tako res, kakor jih nekateri obrekujejo. Žalostni so, da ne pride Lovrenc nikoli k njim, da bi se pogovorili. Oče Pristov mi je že včeraj reklo, da će se ta reč poravnava, vama kupi take prstane, kakršnih ni nosil še nihče v naši fari.

Lovrenc: To se ne da več poravnati! Jože, prosim te, reci jim, da je nemogoče.

Oče Poljanec: Nemogoče je, ker si trmast. — Tako plačujejo otroci svojim staršem.

Jože: Vse je mogoče. Upam, da se bo vse še poravnalo. Lovrenc, prepričan sem, da boš drugač govoril, ko prideš prihodnjic. Z Bogom! (Mu poda roko.)

Lovrenc: Ne bo nič! To se ne bo nikoli zgodilo!

Jože: Bo! (Strese rok Lovrenca). Z Bogom, oče Poljanec! (Po da očetu roko.)

Poljanec: Z Bogom! Bog daj kmalu boljši časov naši hiši.

Jože: Z Bogom! (Odide.)

Oče Poljanec (ki sede k mizi): Lahko bi se bil že danovo premislil! Ali ne vidiš, da potrebujemo v hiši pomoči?

Lovrenc: Jaz nisem nič krit!

Oče Poljanec: Tvoja trma je kriva!

Lovrenc: Za Pristavo bi se jaz ne moreglo nikoli odločiti.

Oče Poljanec: Zato se boš še kesaš. (Mati Poljančevka vstopi s posodo v roki.) Prav lahko bi poslušal v tem svojega očeta, ki ti dobro hoče. Pojdji na Pristavo in povabi Anice in starše za nedeljo na malo južino, da se pogovorimo.

Lovrenc: Oče, tega ne storim nikoli!

2. PRIZOR.

Prejšnja in mati Poljančevka.

Mati Poljančevka (vsedki se h kolovaltu): Vi dva bi se radamo prekovalo, a jaz ne morem več sama opravljati vseh del, ker je gospodinjstvo veliko. Mi moramo dobiti v hišo mlado in pridno gospodinjo in sicer treba to hitro odločiti.

Oče Poljanec (ki vstane in grek oknu): Saj pravim tudi jaz tako! Na Pristavo ga čakajo, Jože je povedal, kako bi radi videli, da bi prišel kdaj k njim.

Lovrenc: Tega pa že ne! Jože si brusi pete zaston! Rajši grem v hišo, kakor da bi moral imeti ženo s Pristave!

Oče Poljanec: Ti boš mene in vse našo hišo onesrečil in osramotil.

Mati Poljančevka (spustivši Lovrenca): Že vidim, da ni drugač k prepričanju. (Proti očetu:) Veš kaj, Lueija je prav dobro in pridno dekle, da je ne more nihče češačiti. Boljša je gotova, ko tista Anica, ki ti jo hodi Jože priporočat in ponujat. Jaz bi pa Anice ne marala v hišo.

Oče Poljanec: Moj Bog, kaj sem dočakal! Ali ni Anica dobro in pridno dekle?

Mati Poljančevka: Ti ne poznaš še Anice. Poprašaj tetu Nežo, ako hočeš izvedeti, kaj je Anica!

Oče Poljanec: Prav rada bi videval, da je tetu Nežo tukaj. In strije Janez ve o njej še več. Te poslušaj, ne pa tistega neumnega pismoznake, ki ga plačuje star Pristov.

Oče Poljanec: Pomisl, kako premoženje bi dobili z Anico.

Mati Poljančevka: Premoženje je že, a dekla ni za našo hišo. Prav rada bi videval, da bi prišla sedaj teta Neža.

Oče Poljanec: Ti ne poznaš še Anice. Poprašaj tetu Nežo, da bi ti vse povedala. (Proti Lovrenemu:) Pojdji, Lovrenc in pokliči jo. (Proti očetu:) Če nečes meni verovati, veruj njej!

Oče Poljanec: Že vidim, da sta skupaj premisli. (Lovrenc odide.) Vem že dolgo, da daješ ti Lovrenemu potu.

Mati Poljančevka: Jaz mu ne lajem potuhe, a bi rada videla, da si ti fanti ne jemal veselja in pomena. Pusti, naj si izvoli po svoji volji! Ali si nisi ti volil po svinjem sreču?

Oče Poljanec: Moj Bog, kakšno sramoto je učakala naša hiša!

Mati Poljančevka: Kakšno sramoto! To ti zabiva v glavo Jože, ki ga jaz prav nič ne marjam v hišo.

Oče Poljanec: Kako se bodo dobiti lepo Pristavo za dedino?

Mati Poljančevka: Veš kaj, Lovrenc je tako pridna, pokorna in poborna punca, da jo celo fara navedi. Ali si videl, kako je skrbel za pokojno mamo in kak pogreb je imela ta?

Oče Poljanec: Kako se bodo dobiti srečni, da ne bodo nikdar žalostne dni?

Mati Poljančevka: Veš kaj, Lucija je tako pridna, pokorna in poborna punca, da jo celo fara navedi. Ali si videl, kako je skrbel za pokojno mamo in kak pogreb je imela ta?

Oče Poljanec: Ali ne uvidis, kakšna sramota bo to za naju oja?

Mati Poljančevka: Jaz ne vidiš v tem nobena sramote. Sramota bo, ako Lovrenc odide od hiše. Ti si ž njim pretrd in bi ne bilo nobeno čudo, ko bi se fant naveličal in te zapustil.

Oče Poljanec: Moj Bog! Upal sem vedno, da se premisli. Kaj poročajo ljudje?

Mati Poljančevka: Kaj poročajo ljudje? Saj pravijo že sedaj, da si je Lovrenc izbral pridno in sametno dekle. Tudi gospod župnik je reklo, da bo Lovrenc srečen.

Oče Poljanec: Gospod župnik zeda samo na osebo, kaj pa premoženje?

Mati Poljančevka: To je, kar pravim jaz vedno! Za našo hišo je bo nobena sramota, ampak last. Pomisl pa, kaj bo z našim premoženjem, ako naju Lovrence zapusti?

Oče Poljanec: Ti ga vedno zavajate!

Mati Poljančevka: Gospod župnik zeda samo na osebo, kaj pa premoženje?

Mati Poljančevka: To je, kar pravim jaz vedno! Za našo hišo je bo nobena sramota, ampak last. Pomisl pa, kaj bo z našim premoženjem, ako naju Lovrence zapusti?

Oče Poljanec: Ti ga vedno zavajate!

Mati Poljančevka: Moj Bog, ido bi ga ne zagovarjal! Ali ne vidiš, kako se cele dni ubiva in ubiva? Nobenega veselja si ne prizoriš, niti ob nedeljah!

Oče Poljanec: Saj bi jaz rad videl, da bi se Lovrenc hotel odločiti.

Mati Poljančevka: Meni

OD HIŠE DO HIŠE

Ljudaka povest.

(Napisal Franc Jaklič).

(Nadaljevanje.)
Ančka bi bila razkrila vso spletko, pa se ni zanesla dovolj. Bala se je, da bi ne povedala mati očetu. Samo to je rekla: "Boste videli, da bo Anton moj!"

"O, ti svoje glavka ti! Pa bi bila tepeha, ko bi te oče slišal!"

"To se že pretrpi!"

"Jaz ti nič hudega ne rečem. Tudi jaz bi bila z Antonom zadovoljna. Ker pa iz tega ne more nič biti, zato se izpame tuj, in si ga izbriši iz glave, pa se czri za drugim, ki bo všeč očetu...."

"Izbrala sem si ga po sponem sren in si nobenega drugega več izbrala ne bom."

"Svojeglavka!.... Pa daj, da bo solnce zvečer vzhaja lo."

"Bomo videli!"

"Ješ!... Ješ!... Kakšen je ta otrok! Stari pa trdi, tako trdi!" je vzdihovala Lazarica.

Ze prejšnji dan je bila šla Ančka v cerkev pripraviti se za dolgo in neznamo pot in je obiskala svoje priateljice. Ker je imela solzne oči, so jo izpravljale, kaj ji je, in ko je šla od njih, so se črnilo in ugibale, kaj bi ji bilo.... In tudi materi ni odšla, njen žalost. Vprašala jo je skrbna: "Ančka, ali si bolna?"

"Nič mi ni," je zavrnila hčerka in se ji umaknila, da bi je ne premagala žalost vprimoč matere.

"Ančka, ako si bolna, pojdem jaz s kopuni na trg."

O, sedaj se je pa naredila Ančka trdno, ker je videla, da, ako bode žalostna, niti v Ljubljano ne bo smela, češ, da je bolna. In Barbič bi jo v Ljubljani zastanj pričakoval.

"Kar je rekla sama pri sebi in se odpravljala na pot. Težko je premagovala žalostne občutke, ki so vstajali v njenem sreu, pa jih je morala...

Mati ji je odnašala kurnik na postajo. Preden je Ančka šla, se je ozirala po hiši, kakor bi si jo hotela vtisniti v spomin, božala je že nekaj dni mlajše sestrice in bratce, a preden je stopila iz hiše, je dejala: "Z Bogom, oče!".... Pomočila je prste v kropilnik in se prekrižala.

"Pa dobro prodaj!" je zavril oče za njo.

Ančka si je obrisala oči in šla za materjo.

Mati ji je gredoč še naročila, kako naj prodaja, kam naj gre ponujat, ako ne bo kupea na trgu. Zabičavala ji je, naj pazi na denar, da ga ne izgubi ali ga ji kdo ne izmakne, zakaj v mestu so vsakovrstni ljudje, tudi malopridnih je dosti v mes.

"Pa molite zame, mati!" je izpregovorila Ančka, preden je stopila v voz. "Dajte mi roko!" Komaj se je premagovala, da ni glasno zajokala. "E, saj ne greš tako daleč!"

Ančka se je pa stisnila v vagonu v kot, zakrila si oči in jekala do Ljubljane....

Zdelo se ji je hudo, ker je na tak način šla od doma, od matre in očeta.

Na ljubljanski postaji jo je sprejel Barbič, ki se bil pripeljal s prejšnjim vlakom.

"Ančka, vse gre po sreči. Kopune bova kar k "Slonu", nesla, ker sem že izvedel, da jih kupijo; pri agentu je pa tudi družba, s katero boš potopal."

"Oh, kaj delam, Barbič.... Tako mi je hudo.... Ko pride domov, recite vsem, da

jih prosim odpuščanja!" Vdignila sta kurnik s kopuni in šla k "Slonu".

XI.

"I, kje je pa punca ostala?" je dejal Lazar zvečer, ko Ančke le ni bilo, dasi je vlak že davno zapiskal na postaji.

Čakali so še preeč časa, potem so šli v velikihskrbeh spati.

"Gotovo ni prodala pa čaka," jo je izgovarjala mati, katera je bila tudi vsa v skrbah. "Prodati ni znala in sedaj čaka. Ti reva, ti!"

"Kaj jo pa zaganjaš v Ljubljano, ko več, da še ne znati projajati. Bogve, kako bo prodala? Ti bi bila več iztržila."

Ančke tudi drugi dan ni bilo domov. Zjutraj so se tolazili, da pride popoldne, popoldne so mislili, da pride zvečer govorito, in mati jo je šla zvečer čakat. Vlak je prisopihal, nekaj jih je izstopilo iz vozov, Ančke pa ni bilo nikjer, in tudi uihče ni vedel za njo....

"Kje je ostala naša Ančka?"

To vprašanje je mučilo mato. Nekaj jo je presumilo. Čudne slutnje so vstajale, in omislija ji je pravila to in oto.... Težko je šla domov. "Le kaj bo dejal on!" Obeta si je, da dekleta nikoli več nikamor ne izpusti. Oh, kako jo je skrbelo!

Mož je gledal srdit, da se je Lazarica kar tresla in jokala. Spomnila se je, da ji je dejala hčerka: "Pa mclite zame!".... To se ji je šele sedaj čudno zdelo in začela je ugibati, kaj je hotela Ančka s temi besedami. Pa ni mogla ugaviti; molila je celo noč iskreno, ker ni mogla zaspasti. Po veda ni možu nič, kako se je obnašala Ančka pred odhodom, ker se je bala njegovega očitanja. Dczdevalo se ji je, da je Ančka nameravala nekaj, ker je zadnje dni nekako čudno govorila in se obnašala nemavno.

Mati ji je odnašala kurnik na postajo. Preden je Ančka šla, se je ozirala po hiši, kakor bi si jo hotela vtisniti v spomin, božala je že nekaj dni mlajše sestrice in bratce, a preden je stopila iz hiše, je dejala: "Z Bogom, oče!".... Pomočila je prste v kropilnik in se prekrižala.

"Pa dobro prodaj!" je zavril oče za njo.

Ančka si je obrisala oči in šla za materjo.

Mati ji je gredoč še naročila, kako naj prodaja, kam naj gre ponujat, ako ne bo kupea na trgu. Zabičavala ji je, naj pazi na denar, da ga ne izgubi ali ga ji kdo ne izmakne, zakaj v mestu so vsakovrstni ljudje, tudi malopridnih je dosti v mes.

"Pa molite zame, mati!" je izpregovorila Ančka, preden je stopila v voz. "Dajte mi roko!" Komaj se je premagovala, da ni glasno zajokala. "E, saj ne greš tako daleč!"

Ančka se je pa stisnila v vagonu v kot, zakrila si oči in jekala do Ljubljane....

Zdelo se ji je hudo, ker je na tak način šla od doma, od matre in očeta.

Na ljubljanski postaji jo je sprejel Barbič, ki se bil pripeljal s prejšnjim vlakom.

"Ančka, vse gre po sreči. Kopune bova kar k "Slonu", nesla, ker sem že izvedel, da jih kupijo; pri agentu je pa tudi družba, s katero boš potopal."

"Oh, kaj delam, Barbič.... Tako mi je hudo.... Ko pride domov, recite vsem, da

jih prosim odpuščanja!" Vdignila sta kurnik s kopuni in šla k "Slonu".

"I, kje je pa punca ostala?" je dejal Lazar zvečer, ko Ančke le ni bilo, dasi je vlak že davno zapiskal na postaji.

Čakali so še preeč časa, potem so šli v velikihskrbeh spati.

"Gotovo ni prodala pa čaka," jo je izgovarjala mati, katera je bila tudi vsa v skrbah. "Prodati ni znala in sedaj čaka. Ti reva, ti!"

"Kaj jo pa zaganjaš v Ljubljano, ko več, da še ne znati projajati. Bogve, kako bo prodala? Ti bi bila več iztržila."

Ančke tudi drugi dan ni bilo domov. Zjutraj so se tolazili, da pride popoldne, popoldne so mislili, da pride zvečer govorito, in mati jo je šla zvečer čakat. Vlak je prisopihal, nekaj jih je izstopilo iz vozov, Ančke pa ni bilo nikjer, in tudi uihče ni vedel za njo....

"Kje je ostala naša Ančka?"

To vprašanje je mučilo mato. Nekaj jo je presumilo. Čudne slutnje so vstajale, in omislija ji je pravila to in oto.... Težko je šla domov. "Le kaj bo dejal on!" Obeta si je, da dekleta nikoli več nikamor ne izpusti. Oh, kako jo je skrbelo!

Mati ji je odnašala kurnik na postajo. Preden je Ančka šla, se je ozirala po hiši, kakor bi si jo hotela vtisniti v spomin, božala je že nekaj dni mlajše sestrice in bratce, a preden je stopila iz hiše, je dejala: "Z Bogom, oče!".... Pomočila je prste v kropilnik in se prekrižala.

"Pa dobro prodaj!" je zavril oče za njo.

Ančka si je obrisala oči in šla za materjo.

Mati ji je gredoč še naročila, kako naj prodaja, kam naj gre ponujat, ako ne bo kupea na trgu. Zabičavala ji je, naj pazi na denar, da ga ne izgubi ali ga ji kdo ne izmakne, zakaj v mestu so vsakovrstni ljudje, tudi malopridnih je dosti v mes.

"Pa molite zame, mati!" je izpregovorila Ančka, preden je stopila v voz. "Dajte mi roko!" Komaj se je premagovala, da ni glasno zajokala. "E, saj ne greš tako daleč!"

Ančka se je pa stisnila v vagonu v kot, zakrila si oči in jekala do Ljubljane....

Zdelo se ji je hudo, ker je na tak način šla od doma, od matre in očeta.

Na ljubljanski postaji jo je sprejel Barbič, ki se bil pripeljal s prejšnjim vlakom.

"Ančka, vse gre po sreči. Kopune bova kar k "Slonu", nesla, ker sem že izvedel, da jih kupijo; pri agentu je pa tudi družba, s katero boš potopal."

"Oh, kaj delam, Barbič.... Tako mi je hudo.... Ko pride domov, recite vsem, da

jih prosim odpuščanja!" Vdignila sta kurnik s kopuni in šla k "Slonu".

"I, kje je pa punca ostala?" je dejal Lazar zvečer, ko Ančke le ni bilo, dasi je vlak že davno zapiskal na postaji.

Čakali so še preeč časa, potem so šli v velikihskrbeh spati.

"Gotovo ni prodala pa čaka," jo je izgovarjala mati, katera je bila tudi vsa v skrbah. "Prodati ni znala in sedaj čaka. Ti reva, ti!"

"Kaj jo pa zaganjaš v Ljubljano, ko več, da še ne znati projajati. Bogve, kako bo prodala? Ti bi bila več iztržila."

Ančke tudi drugi dan ni bilo domov. Zjutraj so se tolazili, da pride popoldne, popoldne so mislili, da pride zvečer govorito, in mati jo je šla zvečer čakat. Vlak je prisopihal, nekaj jih je izstopilo iz vozov, Ančke pa ni bilo nikjer, in tudi uihče ni vedel za njo....

"Kje je ostala naša Ančka?"

To vprašanje je mučilo mato. Nekaj jo je presumilo. Čudne slutnje so vstajale, in omislija ji je pravila to in oto.... Težko je šla domov. "Le kaj bo dejal on!" Obeta si je, da dekleta nikoli več nikamor ne izpusti. Oh, kako jo je skrbelo!

Mati ji je odnašala kurnik na postajo. Preden je Ančka šla, se je ozirala po hiši, kakor bi si jo hotela vtisniti v spomin, božala je že nekaj dni mlajše sestrice in bratce, a preden je stopila iz hiše, je dejala: "Z Bogom, oče!".... Pomočila je prste v kropilnik in se prekrižala.

"Pa dobro prodaj!" je zavril oče za njo.

Ančka si je obrisala oči in šla za materjo.

Mati ji je gredoč še naročila, kako naj prodaja, kam naj gre ponujat, ako ne bo kupea na trgu. Zabičavala ji je, naj pazi na denar, da ga ne izgubi ali ga ji kdo ne izmakne, zakaj v mestu so vsakovrstni ljudje, tudi malopridnih je dosti v mes.

"Pa molite zame, mati!" je izpregovorila Ančka, preden je stopila v voz. "Dajte mi roko!" Komaj se je premagovala, da ni glasno zajokala. "E, saj ne greš tako daleč!"

Ančka se je pa stisnila v vagonu v kot, zakrila si oči in jekala do Ljubljane....

Zdelo se ji je hudo, ker je na tak način šla od doma, od matre in očeta.

Na ljubljanski postaji jo je sprejel Barbič, ki se bil pripeljal s prejšnjim vlakom.

"Ančka, vse gre po sreči. Kopune bova kar k "Slonu", nesla, ker sem že izvedel, da jih kupijo; pri agentu je pa tudi družba, s katero boš potopal."

"Oh, kaj delam, Barbič.... Tako mi je hudo.... Ko pride domov, recite vsem, da

jih prosim odpuščanja!" Vdignila sta kurnik s kopuni in šla k "Slonu".

"I, kje je pa punca ostala?" je dejal Lazar zvečer, ko Ančke le ni bilo, dasi je vlak že davno zapiskal na postaji.

Čakali so še preeč časa, potem so šli v velikihskrbeh spati.

"Gotovo ni prodala pa čaka," jo je izgovarjala mati, katera je bila tudi vsa v skrbah. "Prodati ni znala in sedaj čaka. Ti reva, ti!"

"Kaj jo pa zaganjaš v Ljubljano, ko več, da še ne znati projajati. Bogve, kako bo prodala? Ti bi bila več iztržila."

Ančke tudi drugi dan ni bilo domov. Zjutraj so se tolazili, da pride popoldne, popoldne so mislili, da pride zvečer govorito, in mati jo je šla zvečer čakat. Vlak je prisopihal, nekaj jih je izstopilo iz vozov, Ančke pa ni bilo nikjer, in tudi uihče ni vedel za njo....

"Kje je ostala naša Ančka?"

To vprašanje je mučilo mato. Nekaj jo je presumilo. Čudne slutnje so vstajale, in omislija ji je pravila to in oto.... Težko je šla domov. "Le kaj bo dejal on!" Obeta si je, da dekleta nikoli več nikamor ne izpusti. Oh, kako jo je skrbelo!

Mati ji je odnašala kurnik na postajo. Preden je Ančka šla, se je ozirala po hiši, kakor bi si jo hotela vtisniti v spomin, božala je že nekaj dni mlajše sestrice in bratce, a preden je stopila iz hiše, je dejala: "Z Bogom, oče!".... Pomočila je prste v kropilnik in se prekrižala.

"Pa dobro prodaj!" je zavril oče za njo.

Ančka si je obr